HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Sene 12 — No. 4131 | Yazı işleri telefonu: 20203 | CUMA 6 ŞUBAT 1942 | İdare işleri telefonu: 20203 | Fiatı 5 kuruş

Bu sabahki haberler

Singapura taarruz başlamadı

Japonlar, taarruzun başladığını söyliyerek dikkat nazarlarının başka taraflara çevrilmesine mani olmak istiyorlarmış

Londra, 6 (A.A.) — Royterin askerî münekkidi «Amalist» bildiriyor:

Japonlar Singapura karşı hazırladıkları büyük taarruza başlamış olduklarını iddia etmektedirler. Fakat bu haber İngiliz kaynaklarından teyid edilmemektedir.

Bu haberi işae etmekle Japonlar malûm olmayan bir sebeble dikkat nazarlarının başka taraflara çevrilmesine mâni olmak istemektedirler. Ne olursa olsun ada garnizonu her şeye karşı hazırdır.

Singapur, 6 (A.A.) — Topçu düellosunun gürültüsü dün bütün gün devam etmiştir. Düşmanın büyük bir hücuma geçmeğe henüz hazır bulunmadığı veya hücuma geçmeği münasib görmediği aşikârdır.

Felemenk Hindistanında

Londra, 6 (AA.) — Borneo adasından bildirildiğine göre Balıkpapan civarındaki Japon hatları Felemenk kuvvetleri tarafından yarılmıştır.

Amerika Hariciye müsteşarının beyanatı

«İlkbahar Alman taarruzuna mümkün olduğu kadar çok karşı durması için Rusyaya silâh yollayacağız»

Vaşington, 6 (A.A.) — Sumner Wells beyanatta bulunarak Birleşik Amerikanın ilkbaharda Almanlara karşı durmak için Ruslara mümkün mertebe fazla silâh yollamak meselesini nazarı dikkate almış olduğunu bildirmiştir. Amerikalılar tarafından Sovyet Rusyaya gönderilen bütün vapurlar azamî derecede harb malzemesi ile yüklenmişlerdir.

Vaşington, 6 (A.A.) — Salâhiyettar mahfellere göre Ruslar Almanları, petrol kuyuları civarında bulunmak için ellerinde tutmak isedikleri mevkilerden çıkarmağa muvaffak olmuşlardır. Bu hal Almanları ilkbaharda istedikleri gibi büyük ölçüde bir taarruza girişmekten menedecektir.

Londra Almanların merkez kesiminde çekildiklerini söylüyor

Londra, 6 (A.A.) — Leningrad cephesinde faaliyet fazladır. Sovyet kıt'aları burada hücumlarda bulunmaktadırlar ve teşebbüs kudretini ellerinde tutmaktadırlar.

Şlusselburg'da pek şiddetli muharebeler olmaktadır. Almanlar merkez kesiminde daha fazla cenuba doğru geri çekilmeğe karar vermişler gibi görünüyorlar.

Kursk ile Harkof arasında şiddetli muharebeler olmaktadır.

Sovyet tebliği

Moskova, 6 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet resmî tebliği:

Dünkü gün kıtaatımız taarruzî hareketlerine devam etmişlerdir. 38 Alman tayyaresi düşürülmüştür. 11 tayyaremiz kayıbdır.

Japon tayyarecileri hareketten evvel son talimatı alırlarken

Singapura karşı top ateşi dört misli artırıldı

Japonlar bazı mevzileri tahrib ettiler

Singapur 5 (A.A.) — Neşredilen resmî bir tebliğ şöyle demektedir:

Düşman tayyareleri yüksek ve alçak irtifadan pike inişlerle, Singapur adasına bomba ve mitral - yözlerle taarruza devam etmekte ve nisbeten az hasar ve telefata sebeb olmaktadır.

İngiliz topçusu Johore - Bahru çevresindeki düşman deniz taşıtlarını tarassut mevkilerini ateş altına almış ve Japon bataryalarını susmağa mecbur etmiştir.

İlk taarruz

Tokyo 5 (A.A.) — Singapura karşı umumî taarruza Çarşamba ak

(Devamı 5 inci sayfada)

Çinliler bir şehri geri aldılar

Nankin hükûmetine mensub 500 asker Çan - Kay - Şek kuvvetlerine iltihak etti

Çunking, 5 (A.A.) — Çin tebliği:

Cenub Kvantung'da Vayşof limanının batısında ve doğusundaki Japon sızma hareketleri geri atılmıştır. Vayşof Japonların elinden alınmıştır. Vayşof'a 18 kilometre

(Devamı 5 inci sayfada)

"Ofi,, ye göre

Günün meselesi: İlkbahar taarruzu

Esas hedef Kafkasya..

"Harekâtın cenub cephesinde başlaması ihtimali çoktur,,

Bükreş, 5 (A.A.) — Ofi: İlkbahar taarruzu işi daha şimdiden günün meselesi olmuştur. Filhakika, Rusya kışının her çevrede ayni uzunlukta devam etmediği malûmdur. Şubat sonunda cenub, Mart ortalarında da merkez kesiminde bol kar yağışları durur. Halbuki Leningrad kesiminde Mart sonuna hattâ Nisan başına kadar soğuklar şiddetini muhafaza eder. Bu itibarla, Alman başkomutanlığının her kesimde hava şartlarının normal hale gelmesini bekleyip beklemiyeceğini, umumî bir taarruz emrini verip vermiyeceğini yahud evvelâ cenub kesiminde taarruza geçip geçmiyeceğini bilmek lâzımdır.

Esas hedefin Kafkasyanın işgali olmasına göre harekâtın diğer kesimlerden ziyade cenub cephesinde başlaması ihtimali çoktur.

Kafkasyanın anahtarı; hâlen Alman kıt'alarının 30 kilometre mesafesinde bulundukları Rostov olarak kalmaktadır. Hava şartları; motörlü birliklerin kullanılmasına müsaid

(Devamı 5 inci sayfada)

Çiçek bahçelerine sebzeler ekilmesi fikri İstanbulda iyi karşılandı

Ziraat müdürlüğü, bahçelerinde sebze yetiştirmek istiyen vatandaşlara tohum ve fide temin edecek, diğer her türlü kolaylığı gösterecek

Çiçek bahçelerinin sebze bahçesi haline getirilmesi bütün yurtda olduğu gibi şehrimizde de büyük bir alâka uyandırmıştır.

Birçok kimseler çiçek bahçelerinde patates, fasulye, nohud, mercimek, soğan, domates, ve yerelması gibi sebze yetiştirmek için hazırlıklara başlamışlardır. İstanbul ziraat müdürlüğü de bahçelerinde çiçek yerine sebze ekmek istiyen vatandaşlara her türlü kolaylığı gösterecek ve bunlara sebze tohumu ve fide temin edecektir.

Büyükdere meyva ve sebze islâh istasyonundaki tohum ve fidelerden bu sahada çok istifade olunacaktır. Önümüzdeki ilkbaharda şehrimizde hemen bütün çiçek bahçeleri sebze bahçesi haline getirilecektir.

Millî Şef

Fransız sefiri mareşal Petenin gönderdiği bir kitabı Millî Şefe takdim etti

Ankara, 5 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü bugün saat 16 da Fransız büyük elçisini kabul buyurmuşlardır.

Büyük elçi, mareşal Petain tarafından Reisicumhurumuza gönderilen bir kitabı takdim etmiştir. Bu kabulde Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu da bulunmuştur.

Başvekil dün Münakalât Vekâletinde meşgul oldu

Ankara 5 (Hususî) — Başvekil doktor Refik Saydam bugün öğleden evvel Münakalât Vekâletine giderek bir müddet kalmış ve Vekil Amiral Fahri ile Vekâlete aid bazı meseleler etrafında görüşmüştür.

[Düşünceler]

Gözlerimizi biraz da linyite çevirelim!

Memleketin muhtaç olduğu bütün kömürü yalnız Zonguldaktan beklemek doğru değildir. Gözlerin biraz da linyite çevrilmesini istiyoruz.

Haklıyız.

Yurdun şurasında burasında düzünelerce linyit madeni var, bunların arasında kalori derecesi Zonguldağınkine yaklaşanları pek çok, bir tanesi İstanbulun yanı başındadır, öbür muharebede üç sene bol bol işledi, şehre bol bol kömür verdi, Kâğıdhaneye gidenler o zamandan kalan dekovillerini yer yer el'an görebilirler.

Yurdun uzak köşelerinde bulunan madenleri o köşelere yakın yerlerde oturanlara bırakarak İstanbula en yakın olanını, kömürü en fazla sarfeden İstanbul şehri için neden kullanmayalım?

Zengin olduğumuz muhakkak, fakat. Paramızla alınması en kolay, ele en yakın olanını harcamak istediğimiz de muhakkak.

E. U.

Ceza kanunu tadil edilirken

Bir müddet için her katli idam ile cezalandırmalıyız!

Avrupada âmmenin emniyet ve selâmeti için bir bisiklet çalanın, bir vesika tahrif edenin idam edildiği bir devirde Türkiyemizde katil yüzünden her yıl yüzlerce ailenin sönmesine ve bu korkunç suçun gittikçe taammüm etmesine göz yummamak lâzımdır

Yazan : Profesör doktor Sadi Irmak

(Yazısını 3 üncü sayfada bulacaksınız)

Tatbik mevkiine giren millî korunma kanununun esasları

Ankara radyosu, dün gece saat 23 den itibaren millî korunma kanununda yapılan tadillere dair kanunun metnini üç saat 15 dakika devam eden müddet içinde dikte ettirmiştir.

Bu kanun hükümlerine göre hangi bir daire ve müesseseye mensub olursa olsun bu kanunun tatbikinde kusuru görülen memur ve müstahdemler Başvekil tarafından inzibatî cezalarla tefrik gözetilmeksizin cezalandırılırlar. Memurların, memuriyetten ihraç cezası müstesna olmak üzere diğer inzibatî cezalara karşı itiraz olunamaz ve dava açılamaz.

Bu kanuna müsteniden teşkilât ve müessese kadrolarında istihdam edilenlerden fazla mesai ve muvaffakiyeti görülenlere tazminat verilir.

Kanunun diğer maddelerine göre hükûmet un fabrikalarına ve değirmenlerine ve diğer sanayi ve maadin müesseselerine el koyarak işletebilecek, işletmenin devamı müddetince müessese sahiblerine münasib tazminat verilecektir. İş yerlerinde, lüzum görülen hallerde iş saatleri üç saate kadar arttırılacaktır.

Gene millî korunma kanunu tadillerine göre hafta tatilile ulusal bayram ve genel tatiller hakkındaki kanun hükümleri hükûmet kararile kısmen veya tamamen tatbik olunmıyabilir. Hükûmet bilûmum ticarethane ve müesseselerin açık bulundurulacağı günleri ve asgarî iş saatlerini tesbit etmeğe salâhiyetlidir. Tüccar olmıyanların herhangi bir maddeyi ticaret maksadile stok yapmaları men olunabilir.

Yasak

Kanunun 32 nci maddesine göre aşağıda hareketlerde bulunmak yasaktır:

Muhik sebeb olmaksızın bir malı fazla fiatla satmak; muhik sebeb olmaksızın bir malı fazla fiatla satışa arzetmek, muhik sebeb olmaksın mevcud malı satışa arzetmemek; muhik sebeb olmaksızın mevcud malı satıştan imtina etmek; mevcud malı her hangi bir suretle kaçırmak veya saklamak, mevcud malı muvazaa yolu ile elden çıkarmak; malları piyasada

(Devamı 5 inci sayfada)

"Son Posta,, da ziraat sütunları

Ziraatin tarla ziraati, meyvacılık, bağcılık gibi teknik işleri hakkında en salâhiyettar bir kalemin yazıları

Her hafta bugün iç sayfalarımızda bulacaksınız

(Dördüncü sayfaya bakınız)

Üniversiteli gençlerin kurdukları lokanta faaliyete geçti

Talebe lokantasından iki görünüş: Yemek seçen ve bunları tabaklarına koydurarak masalarına bizzat götüren talebeler

Bir müddet evvel profesör Sadi Irmak'ın Son Postada çıkan «Üniversite talebesini nasıl yetiştirmeliyiz?» mevzulu yazısından müllhem olan bir kısım gençlerin Kumkapıda kendi emek ve paraları ile bir talebe lokantası tesisine karar verdiklerini yazmıştık. Lokantanın kuruluşuna aid bütün hazırlıklar bizzat bu müteşebbis gençlerimiz tarafından ikmal edilmiş ve lokanta açılmıştır.

Lokantada kullanılan gıda maddeleri muhtelif istihsal mıntakalarından doğrudan doğruya temin edildiğinden yemekler mümkün olduğu kadar ucuz ve temiz hazırlanmaktadır. Lokantanın yemek servisleri bizzat talebeler tarafından idare edilmektedir.

Gençlere bu mühim teşebbüslerinde alâkadar makamlar ve bilhassa Kumkapı nahiye müdürü Muhlis Töresayın büyük yardımı olmuştur.

Hergün

Mısırdaki kabine Değişikliğinin Manası ve neticeleri Neler olabilir?

Ekrem Uşaklıgil

Mısırda zuhur eden kabine buhranı Afrikada Alman-İtalyan kuvvetlerinin yeni bir canlılık eseri göstermiye başlamaları ile ayni zamana tesadüf ettiği için bütün dünyanın dikkatini çeken bir hâdise oldu.

Buhranın zahiri sebebi basittir:

Hüseyin Sırrı Paşanın riyaseti altında bulunan kabine Fransa hükûmeti ile münasebeti kesiyor. Bu hareketi de kralar haber vermeden yapıyor. Kral da hâdiseyi öğrenince Hariciye Nazırının istifa etmesini istiyor, Başvekil ise bütün kabinenin istifasını veriyor.

Kralın memnuniyetsizliğini celbeden sebeb Fransa ile münasebetin kesilmesi midir, yoksa bu kararın kendisine sorulmadan alınmış olması mıdır. burası belli değildir. Yalnız meydanda olan şu ki, kral bu hareketin ana yasaya aykırı olduğunu ileri sürüyor ve bu noktada haklı bulunduğunu söylüyor, neticede de çok mühim bir kabine buhranı ile karşı kaşıya kalıyor.

Mısır Meclisinde bugün Vefd, Saadi, Vatani, Ahrar ve Müstakil isimleri ile anılan beş grup vardır. Bu beş gruptan en zayıf olanı Vefd, buna mukabil memlekette en çok sevilmiş olanı da gene Vefd'dir.

Bu tezadın sebebini kısaca anlatalım:

Vefd partisi Saad Zağlûl Paşa tarafından kurulmuş, Mısırı kurtarmayı baş emel edinmiş, 1918 den 1936 ya kadar 18 sene İngiliz idaresine karşı uğraşmış ve nihayet 1936 da İngilterenin nisbeten mülâyim davranmasile maksadına ermiş, İngiltereyle bir muahede imzalamış, az sonra da Montreux ahidnamesile Mısırı kapitülâsyonlar derdinden kurtarmıştır.

O zaman Saad Zağlûl Paşanın ölümü ile Başvekillik makamında partinin ikinci reisi Mustafa Nahhas Paşa bulunuyordu ve parti bütün Mısırın hem minnettarlığını, hem de kalbini kazanmıştı. Fakat şefin ölümü partinin arasında ayrılıklar doğurduğu gibi partinin büyük nüfuzu da sarayın dikkatini çekmişti. Neticede küçük bir kısım aza partiden ayrılarak partinin ilk reisinin küçük adına izafeten Saad Partisi kurdular, Nahhas Paşa da iktidar mevkiinden çekildi ve memlekette yeni bir seçim yapıldı. Ve bu seçim Vefd Partisinin mutlak surette alcyhinde neticelendi. Bunun sebebi partinin iddiasına göre hükûmetin seçime karışmış, zor kullanmış olmasıdır. Yoksa bütün Mısır milletinin kalbinde yaşıyan tek parti Vefd partisidir. Bu iddiada büyük bir hakikat hissesi mevcud olacak ki, o vakittenberi iktidar mevkiine gelen her hükûmet Vefd partisini arasına almak istemiş, ancak Vefd'in müzaheretini kazandığı takdirde yaşamış. Fakat Vefd daima serbest ve yeni bir seçim yapılmasında ısrar etmiştir.

Dün aksam gelen telgraflardan anladığımıza göre Mısır Kralı yeni hükûmetin teşkilini Vefd partisinin reisi Nahhas Paşaya vermiş, Nahhas Paşa da cevabını bir gün sonraya talik etmiştir. Demek oluyor ki neticeyi ancak bugün öğrenmek kabil olacaktır.

Yeni kabine ile Mısırın dış siyasetinde herhangi bir değişikliğin vukua gelip gelmiyeceğini düşünmeden önce şu noktayı hatırda tutmak icab eder:

Mısırda büyük br İngiliz ordusu mevcud olsun veya olmasın Mısırda İngiltereye zıd bir politika takib etmek istiyen parti yoktur. Buna mukabil Saad Partisi hariç olmak üzere tek bir parti mevcud değildir ki, memleketin İngilizlerle birlikte fiilen harbe girmesini istesin. Bütün gayret memleketi harb dışında tutmıya ve istiklâlini sağlamaya, ufak tefek engelleri büsbütün ortadan kaldırmıya matuf'ur.

İngilterenin Mısırdan istediğine gelince, İtalya harbe giriştiği zaman İngiltere Mısırdan fili bir yardım beklemiş, fakat ödünç verme kanunu mucibince Amerikadan Amerika gemileri ile malzeme almıya başlayınca fikrini değiştirerek bu memleketin bitaraf kalmasına, ve bu suretle Amerika gemilerinin oraya kadar serbestçe işlemelerine imkân vermesine lüzum görmüştür. Halbuki şimdi Amerika filen harbe girmiş olduğu için bu ihtiyati harekete lüzum kalmamış olabilir. Eğer Alman ve İtalyan saldırışı kuvvetle devam ederse Mısırdan yardım istemenin sırası da gelebilir.

Görülüyor ki Nahhas Paşa kabineyi teşkil ederse güç bir durum karşısında bulunacaktır.

İlâve edelim ki, İngiltere Mısırdaki değişiklikten pek memnun olmamış görünmektedir.

Ekrem Uşaklıgil

TAKVİM		Şubat		
Rumi sene 1857 — 3 inci Kânun 24		6 Cuma Resmi sene 1942		Arabi sene 1361 — Kasım 91
GÜNEŞ S.	GÜNEŞ D.	Muharrem 19	İMSAK S.	İMSAK D.
7	07		5	26
1	37		11	54

	Öğle S.	Öğle D.	İkindi S.	İkindi D.	Akşam S.	Akşam D.	Yatsı S.	Yatsı D.
E.	12	28	15	18	17	31	19	04
V.	6	57	9	42	12	—	1	38

Resimli Makale: Komşunun temeline dayanan bina yıkılır

Sık sık işitiriz, tanıdıklarımızın birinden bahsedilirken:

— Çok kuvvetlidir, çünkü filân cemiyete, filân şirkete, filân şahsa, veya şu servete dayanır, derler.

Bazılarımız bu sayılan sebebleri kâfi görür, verilen teminata inanıp geçeriz. Bazılarımız ise bilâkis bu sözlerden sonra bahsedilen kuvvetin pek çürük bir şey olduğunu görmüş oluruz.

Filân cemiyet, filân şirket, filân şahıs, veya şu servet evvelâ her tuttuğunu ilânihaye sımsıkı muhafaza etmez, sonra da bizzat kendisinin sarsıldığı, yok olduğu olur.

Şahısları yükseltip, vardıkları noktada ömürlerinin sonuna kadar tutan yalnız tek kuvvet vardır, o da şahısların kendi bilgileri, beceriklilikleri, kendi kuvvetleridir, komşusuna dayanan temelsiz binanın ilânihaye ayakta durduğu görülmemiştir.

Şehir Haberleri

Dün mahkûm ve tevkif edilen mahrukat muhtekirleri

Ellerindeki kömür ve odunları satmıyan, yahud fâhiş fiat istiyen kömürcüler mahkûm oldular

Elinde 500 kilo kömür olduğu halde, müracaat eden müşterilere olmadığını söyliyen Beyoğlunda Yenişehirde Vartan isminde bir kömürcü yakalanarak adliyeye verilmiştir. Asliye 2 nci ceza mahkemesinde duruşması yapılarak, neticede suçu sabit görülmüş ve 50 lira para cezası vermesi, 20 gün müddetle de dükkânının seddi karar altına alınmıştır. Asliye 4 nci ceza mahkemesi, odun ihtikârı yapan Şişlide Jorj isminde bir kömürcüyü de 25 lira para cezasına mahkûm ederek, 7 gün müddetle dükkânının seddine karar vermiştir. Gene ihtikâr yaptığı anlaşılan Fındıklıda odun kömür deposu sahibi Misak Kazancıyanla şeriki İsmail de adliyeye verilmişerdir.

Sahibini öldürmüş dükkânı soymuş!

Asliye 1 inci ceza mahkemesi dün garib bir hırsızlık vak'asının duruşmasını neticelendirmiştir.

Hatırlardadır ki, Şehzadebaşında meşhur tatlıcı Abdülkadir geçen yıl Molla isminde bir arabacı tarafından öldürülmüştü. İşte, Cemalettin isminde bir genç de bu katil vak'asından istifade ederek, boş ve sahibsiz dükkâna girmiş ve kasayı kırarak içindeki 300 lirayı cebine boşaltmıştır.

Bilâhare yakayı ele vererek adliyeye teslim olunan maznun, dün 1 inci ceza mahkemesinin kararile 2,5 sene müddetle hapse mahkûm etmiştir.

Resim sergisi

Eminönü Halkevinden:

Müstakil ressamlardan bayan Refia Edrem'in hazırladığı eserlerinden mürekkeb resim sergisi 7/2/1942 Cumartesi günü saat 15 te Evimizin yeni binasında açılacak ve 10 gün devam edecektir. Sergi her gün saat 14 ten 18 ze kadar açık bulunacaktır.

Sağır, kör ve dilsizlerin kongresi

Sağır ve Dilsizler Cemiyetinden:

Önümüzdeki 6/2/942 Pazar günü saat 14 de cemiyetimizin fevkalâde toplantısı Eminönü Halkevi salonunda yapılacağından bilûmum azaların teşrifleri.

Bir haftaya kadar şehirde yakacak sıkıntısı kalmaması bekleniyor

Şehirdeki ağaçların fenni surette budanarak bunlardan çıkacak odunların da şehrin istifadesine arzedilmesi isteniyor

Son günlerde artan odun ve kömür sıkıntısının giderilmesi için alâkadarlar tarafından alınan tedbirlerin tatbikına devam edilmektedir. Bu hususta düşünülen ilk nokta, şehrin yakacak istihlâki fazla olduğundan, istihsal mıntakalarından mümkün olduğu kadar çok odun ve kömür getirilmesi olmuştur. Bunun için 19 motör İğneada, Ağva, İzmit ve Midyeye hareket etmiştir. Bu motörlerin her biri 70 100 ton hamule alacak kadardır. Beş motör de Bulgaristana gitmiştir. Bunlar da bir haftaya kadar İstanbula 500 bin kilo kadar Bulgarya kömürü getireceklerdir.

Bu şekilde alınan tertibat neticesinde bir haftaya kadar şehrin bütün yakacak ihtiyacı karşılanmış olacaktır. Alâkadarlar şehirde kömür stokunun azalmasını, sarfiyatın fazla olması şeklinde izah etmektedirler. Meselâ şehrin senelik normal kok kömürü sarfiyatı 75 bin ton iken bu sene Kânunusani sonuna kadar 83 bin tonu geçmiştir.

Diğer taraftan bazı kimseler, şehir dahilindeki parklardaki ağaçların fenni surette budanarak çıkacak odunlardan istifade edilmesi şeklinde bir teklifte bulunmuşlardır. Alâkadarlar bu teklif üzerinde de ehemmiyetle durmağa karar vermişlerdir.

Kızın çantasını içinde 100 lira var zannile kapmış!

Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesi dün garib bir yankesicilik suçlusunun duruşmasını yapmıştır. Bu, Sabri isminde 16 yaşında bir çocuktur. Beyoğlunda İstiklâl caddesinden geçerken Dimitrola adında bir genç kızın para çantasını kapmış, fakat kaçarken yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.

Garib bir çocuk olan Sabri Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkimliğinde yapılan sorgusunda şunları söylemiştir:

«—Bu çantayı aşırdım, doğrudur; fakat bir işime yaramadı ki bay hâkim! İçinden 115 kuruş para çıktı. Halbuki, bana en az 100 lira lâzımdı. Zira, İskenderuna kadar bir seyahat yapacaktım. Zaten, beni yakalamasalar da, çantayı sahibine geri verecektim. 115 kuruş için adımı hırsız mı çıkarayım, üstelik ihtiyacımı da karşılıyamadıktan sonra...»

Hâkim, sorguyu müteakib Sabrinin tevkifine karar vermiştir.

Tevzie tabi maddeleri iaşe müdürlüğü dağıtacak

Bütün tevzie tâbi maddelerin ay başından itibaren bölge iaşe müdürlüğü tarafından dağıtılmasına karar verilmiştir. Bundan böyle birlikler ihtiyaç listelerini hazırlıyarak bölge iaşe müdürlüklerine verecekler, tevziat da bulistelere göre yapılacaktır. Bu hususta lüzumlu hazırlıklar alâkadarlar tarafından yapılmaktadır.

İstanbul bölge iaşe müdürü Muhtar Rek dün akşam Ankaraya hareket etmiştir. Bugün yeni teşkilât hakkında alâkadarlarla temaslar yapacak ve bu akşamki ekspresle şehrimize dönecektir.

Maliye Vekili şehrimizde

Maliye Vekili Fuad Ağralı dün sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiştir. Vekil, şehrimizde tetkikler yapacaktır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Maçka semtinde küçük bir hırsızlık vak'ası oluyor, zabıta da apartıman kapıcılarına tenbihatta bulunarak gelip giden dikkat etmelerini söylüyor, açık sözle vazifesini yapıyor. Gelgelelim her apartıman kapıcısı ayni zekâ derecesine malik değildir aralarında gelen ziyaretçinin arkasından hissettirmeksizin bakanlar olduğu gibi ziyaretçiyi sorguya çekmek küstahlığını gösterecek derecede ileri gidenler de vardır. Meselâ bunlardan bir tansi bir aile dostumuza aynen şu suali sormuştur:

— Kimsin, adın ne, nereye gidiyorsun, orada ne yapacaksın?

İlâve edelim, bu tarzda sorguya çekilen genç hanım yüz geri etmiş ve sinirinden hasta düşmüştür.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Vilâyetin tebliği

Hububat ve saireden pasta yapılmaması hakkındaki karar

İstanbul Vilâyetinden:

2/17199 sayılı kararname ile mer'iyet mevkiine konulan ve Resmî Gazetenin 30/1/942 tarih ve 5020 numaralı nüshasında intişar eden 255 numaralı karar mucibince hububat, bakliyat, patates ve pirinç unu ve ezmelerinden pasta, çörek ve bunlara benzer maddelerin yapılmasının ve satılmasının milli korunma kanununun 21 inci maddesine dayanılarak yasak edildiği ve işbu kararın neşrinden üç gün sonra mer'i olacağı ve karar aleyhinde hareket edenler hakkında milli korunma kanunu ahkâmına tevfikan kanunî takibatta bulunulacağı tebliğ olunur.

Şehir Meclisinin dünkü toplantısı

Şehir Meclisi dün öğleden sonra birinci reis vekili Farukî Derelinin riyasetinde toplanmıştır.

Geçen celseye aid zabıt okunduktan sonra bir müddet evvel vefat eden Beyoğlu azasından Hasan Fehmi Taner'in yerine en fazla rey alan yedek azadan Suad Karaosmanın getirilmesine dair riyaset divanı tezkeresi kabul edilmiştir.

Ruznamedeki diğer maddeler alâkadar encümenlere havale edildikten sonra bir numaralı imar talimatnamesinin tetkikine dair nafıa ve muhtelit encümen mazbatası okunmuş, bir kısım azalar söz alarak bu mazbata hakkındaki mütalealarını söylemişlerdir. Talimatnamede, şehir hududu dahilindeki bitişik bina yapılan yerlerde asgarî bina cephesinin tayinine dair madde vüzuhsuz görülmüş ve talimatnamenin yeniden tetkiki için mazbata encümenine iade olunmuştur.

Bundan sonra azadan Muharrem Said Yakacığa bağlı Ayazma mevkiinin türkçeleştirilmesini teklif etmiş, teklif kabul olunmuştur.

30 teneke yağ varken «yok!» demiş

Balıkpazarında Tahmis sokağında yağcı Nailin dükkânında tezgâhtar Yordanın, sade yağ olduğu halde gelen müşterilere yok dediği şeklinde bir şikâyet yapılmış ve yapılan araştırmada 30 teneke sade yağ bulunmuştur. Yağcı hakkında, elindeki malı satıştan imtina etmek suçile tahkikat açılmıştır.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı dram kısmında Bu akşam saat 20.30 da RÜZGÂR ESİNCE

Pek yakında PARA

İstiklâl caddesi komedi kısmında Bu akşam saat 20.30 da KİRALIK ODALAR

800 koyun hakkında verilen bir karar

Dünkü fiat mürakabe komisyonu toplantısında birkaç sürü sahibi Bolvadinden getirdikleri on vagon koyunun sevkiyatı esnasında zarara girdiklerini söyliyerek kendilerine hususî bir fiat tesbitini istemişlerdir. Komisyon bu istediği tetkik etmiş, fakat her hangi bir bölge için ayrı bir fiat tesbitini muvafık görmemiştir. Ancak sürü sahiblerinin ellerindeki 80 kadar hayvanı arpa ile besliyerek maliyeti yükselttiklerini gözönünde bulundurmuş ve hayvanların mezbahada toptancı kârı alınmadan kesilmesine karar vermiştir. Bu hayvanların toptancı kârı sahiblerine bırakılarak zararları önlenmiş olacaktır.

Üsküdar tramvay'ları belediyeye ne zaman devredilecek?

Üsküdar - Kadıköy ve havalisi halk tramvaylarındaki Evkaf hissesinin belediye tarafından satın alınacağını evvelce yazmıştık. Bu hisselerin alınması hakkında belediye ile Evkaf idaresi arasında yapılan temaslar bitmiş ve bir mukavele projesi hazırlanmıştır. Mukavele projesi Şehir Meclisi tarafından tasdik edildikten sonra hisseler satın alınacaktır.

Bunu müteakib Üsküdar tramvayları şirketi belediyeye devredilecek ve İstanbul Tramvay İdaresine bağlanacaktır.

Arsada bulunan küçük çocuk cesedi

Küçükayasofyada, Mehmedpaşa yokuşunda 40 numaralı evde oturan Mustafa adında biri, dün sabah, Sultanahmeddeki eski hapisane binasının arsasından geçerken 2 aylık kadar olduğu tahmin edilebilen bir çocuk cesedine tesadüf etmiştir.

Bu suretle hâdiseden haberdar olan zabıta bu ölü çocuğun arsaya kimin tarafından terkedildiğini araştırmaktadır.

Tramvay - araba müsademesi

Vatman Mehmedin idaresindeki tramvay, dün Kadıköyünde Söğütlüçeşme caddesinden geçerken, Hakkı adında birinin kullandığı çift beygirli yük arabasile çarpışmıştır.

Çok anî ve şiddetli olan bu müsademe neticesinde araba tamamen parçalanmış, Hakkı vücudünün muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır.

Kazazede arabacı Nümune hastanesine kaldırılmış, vatman yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Yeni neşriyat

ÜLKÜ — Bu milli kültür dergisinin 4 üncü sayısı nefis resimlerle süslü ve 24 sayfa olarak yepyeni bir şekilde çıktı.

RADYO — Matbuat umum müdürlüğü tarafından çıkarılmakta olan bu aylık mecmuanın 2 nci sayısı müteneववi yazılarla intişar etmiştir.

RADYO

CUMA 6/2/1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif parçalar (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Senfonik parçalar (Pl.), 8.15 Evin saati, 8.45: Müzik (Pl.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: Saz eserleri, 12.45: Ajans haberleri, 13: Şarkı vetürküler, 14: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Fasıl heyeti 18.45: Hafif sololar (Pl.), 19: (İktısad saati), 19.15: Dans havaları (Pl.), 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: Klâsik Türk müziği, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Koşma ve semailer, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Temsil, 22: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, ve borsalar, 22.45: Radyo salon orkestrası.

İstanbul borsası

5/2/942 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER		Açılış ve kapanış
Londra	1 Sterlin	5.22
New-York	100 Dolar	129.5275
Madrid	100 Peçeta	12.89
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.75
Bir altın lira		36.00
24 ayarlık bir gram külçe altın		490
Esham ve Tahvilât		
Sivas - Erzurum 2.7		20.05

Bir müddet için katli idam ile cezalandırmalıyız!

Ceza kanunu yeniden gözden geçirilirken hatıra gelen düşünceler

Yazan : Profesör doktor Sadi Irmak

Memleketimizde katil suçunun oldukça fazla işlendiğine ve bu yüzden birçok ocakların sönüğüne şüphe yoktur. Diyebiliriz ki ceza kanunlarımız inceldikçe, hafifletici sebeblere yer verdikçe katil suçu artmaktadır. Bu iddia, Lombroso'nun kitabını Türkçeye çevirmiş olan bir adamın kaleminden garib görünebilir. Fakat hakikatte bir tezad yoktur. Çünkü Lombroso da ceza kanunlarının mahalli hususiyetlere uymasını istiyenlerdendir. Onun bütün cezaları kaldırmak istiyen bir adam olarak gösterilmesi yanlış bir görüşe dayanır.. Çünkü kendisi «Mücrim insan» adlı eserinde şöyle diyor:

«Bu fikirlerimi, cezaları kaldırmak istediğim zannini uyandıracaksa onları ilk olarak yırtacak benim.»

Ceza kanunumuzun yeni baştan gözden geçirileceği şu günlerde bu meseleleri açıkça ortaya atmakta fayda vardır.

Memleketimizde katil, mıntakalara göre değişen motiflerle icra edilmektedir. Şarkî Anadoluda kan davaları, orta ve cenüb Anadoluda namus mesleleri, büyük şehirlermizde maddî menfaatler temini, kadın meseleleri başlıca rolü oynamaktadır. Meselâ İstanbulda son bir iki yıl zarfında işlenen katillerin en sık görülen amili kendisile evlenmeyi kabul etmiyen bir kadını cezalandırmaktır. Bunların hiç birisi asılmadığına göre hâkimlerimiz ve kanunlarımız taammüdü kabul etmiyorlar ve hafifletici şeyler buluyorlar'yor. Çok defa tavassut eden bir alemektir. Fakat bu nevi suçları işleyenler ekseriya en aşağı içtimaî tabakaya mensubdurlar ve bu tabakaya üzerinde haps cezasının ne kadar uzun olursa olsun terhibî bir roluü yoktur. Bu gibilerine kan göstermek lâzımdır. Böyle suçlarda hafifletici sebeb ararken mütekâmil ve biraz da melânkolik adamın zaviyesinden inkisara uğramış, reddedilmiş asil bir aşkın doğurduğu hislerden hareket etmek isabetli görünmemektedir. Bir defa kadına karşı herhangi bir suretle el kaldırmayı tekâmile menetmiş bir asırda yaşıyoruz. Mücrim, müdafaasız, zayıf bir varlığı -ekseriya zebunküşlük ve kendi hayatını garantiye aldıktan sonra- şeni bir tecavüzle öldürüyor. Dikkat edilirse öldürülen kadınlar eksriya kimsesiz kadınlardır. Yani mücrim pekâlâ her şeyi hesab etmiştir, kendisi için bir tehlike olmadığına kanaat getirdikten sonra hareket etmiştir.

Sonra cürmün motifi, kadının satılık ve her arzuya minkad bir et olarak telâkki edilmesine dayanmaktadır. Katil, gözüne kestirdiği kadının behemehal avucunun içine girmesini tabiî buluyor. Yani psikolojisi Afrika çöllerinde yaşıyan vahşilerin psikolojisidir. Hattâ böyle vak'alarda kadının evvelce nişanlanmayı kabul etmiş olması da hafifletici bir sebeb olmamak lâzımdır. Çünkü bizde nişanlanma Avrupada olduğu gibi tarafeynin birbirini tanıyıp anlaşmasından sonra olmuyor. Çok defa tavassut eden bir adamın delâletile ve bir hamlede vuhsının türlü habasetini görüyor ve yüzüğü iade ediyor. Bu onun en tabiî bir hakkıdır.

Gelelim tehevvür maddesine. Tehevvürün de asili ve sefili vardır. Bu gibi katillerde rol oynıyan tehevvür cinsî buhrandan geliyor. Tamamen behimidir. Asil tehevvür; doğru olduğuna inandığı bir fikrin karşısına çıkan manialara karşı duyulan histir.

Görülüyor ki kadın yüzünden işlenen suçların mahiyetinde ve işleyenlerin şahsiyetinde hakikî bir muhaffef sebeb yoktur. Verilen hapis cezasının hiçbir terhibî tesir yapmadığı şuradan belli ki ayni suç, hemen ayni şekilde ve ayni tarzda olarak sık sık tekerrür etmektedir.

Bize kalırsa, Türkiyede yüksek tahsil görmüşlerin sayısı yüz binler, orta tahsil görmüşlerin sayısı milyonlara baliğ olacağı tarihe kadar, kazaen olanlar hariç, her katli idamla cezalandırmak ve yirmi otuz sene için tehevvür, taammüd, muhaffef sebebler fasıllarını bir tarafa bırakmak en doğru bir yol alır. Avrupanın birçok memleketlerinde âmmenin emniyet ve selâmeti için bir bisiklet çalanın, bir vesika tahrif edenin idam edildiği bir devirde Türkiyemizde katil yüzünden her yıl yüzlerce ailenin sönmesine ve bu korkunç suçun gittikçe

(Devamı 3/2 de)

TİYATRO

Şehir Dram Tiyatrosunda:

"Rüzgâr esince„

Yazan : Nusret Safa Coşkun

İtalyanların Pirandellodan sonra, en yüksek tiyatro müellifi olarak kabul ettikleri Giovacchino Forzano'nun «Rüzgâr esince» isimli piyesi Şehir dram tiyatrosu sahnesinde.. Bu defa, eser hakkındaki hükmümüzü, itiraz ve tenkid hakkımız baki kalmak şartile peşinen söyliyelim: Güzel.. İnce bir piyes, esprisi, tekniği, entiriği zayif nahif değil. İçinde bir sürü edebî hokkabazlık bulunmakla beraber cıvık sayılmaz. Muharrir, bir hayli felsefe yapmıya kalkışmış, «fazilet mağlûb olmaz» meydanına çıkan birçok yollardan yürümüş amma, müz'iç bir ukalâ addedemeyiz. Fikirlere, telâkkilere, hâdiselere garib taklalar attırıyor. Bunu da bir Pirandello muakkibi oluşuna bağışlamalı.

Muharrir, eser ve mütercim:

G. Forzano, işaret ettiğimiz gibi, Pirandello'dan sonra İtalyada en çok takdir edilmiş bir müellif.. Genç nesle mensub, fakat Pirandello mektebinin sıralarında oturduğu belli.. Kötü bir mukallid değil, belki ustasına yaklaşan istidadlı bir kalfa... Musolini ile beraber «Napolyonun hayatı»nı yazmış, bundan da gözde olduğu anlaşılıyor. «Rüzgâr esince» hafif piyes nev'inden.. Melodrama kaçan tarafları da var. Üç tablosu bir vodvil havası içinde gidiyor. Burada, İtalyan içtimaî hayatından bir dilimle, İtalyan mahkemelerile alay edilliyormuş hissi geliyor insana.. Sonra birdenbire son tablonun birinci meclisine kadar piyese bir ağır başlılık çöküyor. Bitiş pek romantik...

Tercüme oldukça hatalı.. Halbuki Ahmed Muhtarın pek çok dilimize çevrilmiş eseri bulunduğunu hatırlıyorum. Aceleye mi geldi, işleyememiş mi, ne olmuş bilinmez?

Mevzu:

Ben, eserlerin mevzuunu anlatmağı tadsız bulurum. Görecek olanların yarı zevkini sirkat etmektir bu.. Lüzumludur diyorlar, ben de dört çizgide belirtmeğe çalışacağım:

(Devamı 4/2) de)

"Son Posta„nın bulmacası : 21 - (7)

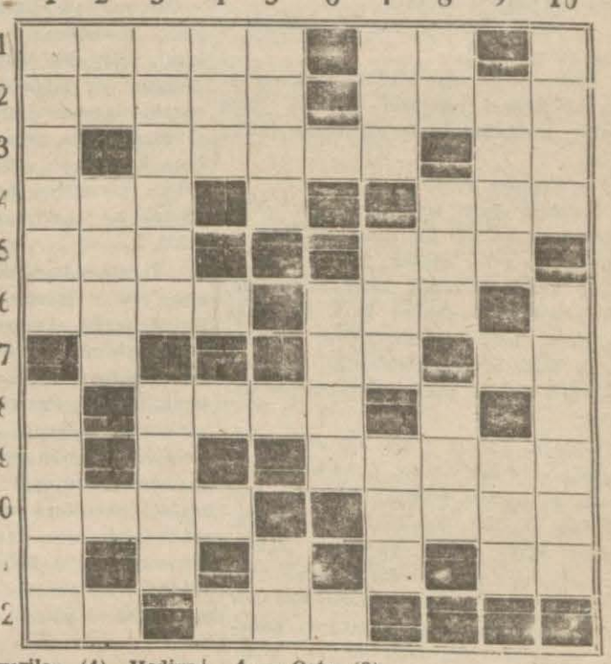

Soldan sağa:

1 — Et satan (5), Nota (2).

2 — Bir nevi tatlı (5), Su akan yer (4).

3 — Sarılmaktan emri hazır (5), Gayri malûm bir zaman (2).

4 — Noksan değil (3), Tutamak (3).

5 — Geniş ve düz arazi parçası (3), Nebatın gövdesi (3).

6 — Bir içki (4), Çok tatlı bir madde (3).

7 — Beygir (2), Bir nota (2).

8 — Yeni değil (4).

9 — Bahçıvan aleti (5).

10 — Suçlulara verilen (4), Hediye (4).

11 — Bir hayvan (2).

12 — Zaman (2), Şark vilâyetlerimizden biri (3)

Yukarıdan aşağı:

1 — Bir kumaş (6), Nehrin aktığı yer (5).

2 — Yemek (2), Nas (4).

3 — Sükût etmek (6), Tavru hareket (4).

4 — Orta (3).

5 — Masallarda ismi geçer (4), Nota (2).

6 — Uzak (4).

7 — Oyuncunun yap'ığı (3), Satmaktan emri hazır (3), Güzel (3).

8 — Bir uzuv (3), Bir nevi kayık (3), Büyük (3).

9 — Büyük değil (4), Kaba bir kumaş (3).

10 — Takım, grup (4), Bir nevi serpuş (6).

«Son Posta» nın tarihi tefrikası: 6

PATRONA HALİL

İbrahim Paşa dikkatli dikkatli dinliyordu. Sultan Ahmedin tahta geçtiği gündenberi rahat ve safasını aramaktan başka bir şey düşünmediğini yakından bildiği için padişahın ne demek istediğini iyiden iyiye anlıyordu. Sonra kendisi de ayni fikirde idi. Fazıl Ahmed Paşanın «Oyvar» ve «Girid» harblerinden sonra Osmanlı ordusuna getirdiği korkunç sarsıntının kefareti «Mora ve Varadin» muharebelerinde ödendiği için devletin harbe girmesine hiç taraftar değildir. Her tarafla uyuşup rahat ve huzur içinde yaşamakta en faydalı tarafı buluyordu. Kalkıp padişahın elini bir daha öptü:

— Ahali izzü devlette, reaya emnü rahatte padişahım, hüner erbabı rifatte.

Sultan Ahmed etli parmaklarile seyrek sakallarını taradı:

— Baka İbrahim, cenge temayülden ibâ edesiz [1]

Dedi, on üç sene birlikte zevk ve safa sürdükleri vezirinin gözleri içine baktı, ardından gözlerini önüne indirdi:

— Rızamız yoktur!

İbrahim Paşa ses çıkarmadı. Kışa birkaç ay kaldığı bir zamanda İran üzerine bir sefer açmak her şeyden ziyade kendi rahatını kaçıracağını düşünüyordu. İstanbulun karlı havalara mahsus helva sohbetlerini bırakıp nazlı dilberlerden ıraklarda dumanlı ve karlı dağlar aşmak hoş bir şey değildi!

Üçüncü Ahmed fazla bir şey söylemeden yerinden kalktı. O kalkınca paşa da ayaklandı. Padişahla birlikte has odadan çıktılar. Yazlık bürümcük fistanları içinde gelişik vücudları ırgalanan cariyeler dar koridorda öteye beriye kaçıştılar. Sultan Ahmed «hünkâr sofası» önünde durup damadına dönerek gülümsedi, yavaşça içeriye girdi. Salonun yaldızlar içindeki kubbesinden sarkan avizelerden nur yağıyordu. Haznedar kadınlar padişahı hünkârlara mahsus sayeban altına götürdüler. Üçüncü Ahmed damadını yanına aldı. Hünkâr yeri önünde sarkan meşhur billûr top ışık vurdukça al yeşil renkler saçıyordu. Üçüncü Murad bu topa sıçrayıp yakalamağı çalışan çıplak cariyeleri seyreder, hoşuna gideni yan tarafındaki hamam kapısından «halvete» sürüklerdi!

Damad İbrahim Paşa, gözleri önünde belki bin defa tekrar edilen bu zevklerinden «gına» getirdiği için bir ayak evvel savuşmak istiyordu. Hanemde kızların birer ikişer geldiklerini görünce canı sıkıldı. Sekiz nay, dört tambur, iki santur, üç keman, bir düdük, iki nefir, bir çenk ve iki miskalden ibaret saz takımı ağır bir fasla girişti On üç okuyucu kız vardı. «Hüseyni»» den bir şarkı söylediler.

Saz arasında padişah bir kupa şarab içti. Bir kupa da sadrazama sundular. Üçüncü kupadan sonra İbrahim Paşa hünkârın ayaklarına kapandı. Üçüncü Ahmed gözlerini süzdü:

— Bizleri bırakıp gidecek misiz?

Paşa bir daha kapaklandı:

— Abdi memlûkünüm padişahım.

Öte yandan hanende kızlar «Dil, ruyüne bakmaktan usanır mı efendim?» diye bir şarkıya başlamışlardı. Hünkâr bir kupa şarab daha dikti, sevgili damadına izin verdiğini işaret ettikten sonra paşanın yerlere kapaklana kapaklana gidişine bakmaya bile lüzum görmeden tekrar şarab sunan civelek bir cariyeyi dizleri üzerine çekti.

İbrahim Paşa saraydan yıldızlı geceye çıktığı zaman Ayasofya minarelerinde yatsı okunuyordu. Üçüncü Ahmed çeşmesi önünde durup sessiz sessiz dinledi. İşte bu gece paşa bir yere bağlı değildi. Fatma Sultan babasının sarayında kalacağı için tebdil olarak istediği yerlerde gezip tozacağına seviniyordu. Ardında duran iki süvari maiyet çavuşuna takib etmelerini işaret ederek atını tepti. Tenha sokakları rüzgâr gibi dolandılar. Paşa kapısında «vezir sarayı» diye anılan «Fatma Sultan» sarayı önünde atlardan indiler.

İbrahim Paşa karısı Fatma Sultanın sarayını veziriâzâm dairesi yapmış, yanındaki «Abdurrahman Paşa» konağını zaptederek aradaki duvarı yıktırmış, iki sarayı birbirine birleştirmişti. Vezir divanlarını kendi sarayında kuruyor, devlet işlerini hususi evinden idare ediyordu.

Sadrazam hareme girdi. Doğru selâmlık tarafına gitti. Orada, vezirleri kabul edip divan kurduğu büyük oda önünde geniş bir balkon vardı. «Hasır odası» adını verdiği bu balkondan engin gecelerde gökyüzünde pırıldaşan yıldızları seyrediyor, kuştüyünden yastıklara yaslanıp kafasını dinlendiriyordu.

Temmuz sonu gecesi tatlı bir meltem esiyor, balkonun mermer parmaklıklarını saran çiçekler kıpırdaşıyordu. İbrahim Paşa oturur oturmaz Eyüb yolunda bıraktığı Ali Çavuşu sordu. İçoğlanlar:

— Beli sultanım. Akşamdan geldi.

Dediler. Veziri âzâmın gözleri parladı. Hamzabey çeşmesi başında gördüğü al çakşırlı yosma gelin gözlerinin önüne geldi: Şiveli, nazlı ve edalı gelin! Sırma kâkülleri vardı. Gözleri gayet güzeldi. Gümüş gerdanlı, ince belli ve yuvarlak kalçalı idi. Attığı fındık altını göğsündeki iki titrek yumru arasına kayıp akınca şuh bir çığlık koparmıştı.

Veziriâzâm «cevahir macunu» hokkasından bir parmak macun aldı. Beynini bir şehvet alevi daladığını duyuyordu. Bu «gelin kadın» İstanbul kadısı Zülâlizadenin karısından da güzel ve edalı idi.

Kara Ali Çavuş ayaklarının ucuna basa basa balkona girdi; baş kesip durdu. Paşanın ilikleri titredi:

— Gel Ali, yaklaş.

Dedi. Ali çekine çekine yaklaştı İbrahim Paşa işaret etti:

— Otur imdi.

Bir tilki gibi sırıtan çavuş sadrazamın karşısına, mermerler üzerine diz çöktü. Sultan Ahmedin çok kibar tavırlı damadı yavaşça sordu:

— Ceylânın ini kandedir?

Ali gülümsedi:

— Sultanselime varmadın, çok berilerde sultanım. [Ellerile tarif ede ede anlattı] Birinci bostan değil, ikinci de değil, üçüncü bostan sınırında bir kulübe var.

İbrahim Paşa meydan muharebesini kazanacağına emin bir kumandan gibi bağırdı:

— Ande mi? O ay parçası o mezbeleye mi aksedip düşer?

— Beli sultanım.

— Ya kimi kimsesi var mı?

Ali yavşak yavşak sırıttı:

— Bakire imiş sultanım. Bir yeniçeri baldırıçıplağı nikâhlısı var imiş.

— Ya anası babası?

(Arkası var)

[1] İbâ, nefret, tiksinti.

Bir müddet için katli idam ile cezalandırmalıyız!

(Baş tarafı 3/1 de)

taamüm etmesine göz yummamak ve fazla nermin hislere kapılmamak lâzımdır. Bu umumî formül dahilinde hareket edilirse belki bir deli, bir yarım deli, bir mütehevvir biraz sertçe cezalanmış olacaktır. Fakat cemiyetin kazancı bu küçük haksızlığı belâğan mabelâğ telâfiye kâfidir.

Tahsil seviyyemizin bu kadar düşük, iktısadi şartlarımızın istikrarsız bulunduğu bir devirde vatandaşın hayatı asümani belâ gibi hiç beklemediği, hiç sebebiyet vermediği tehlikelere maruzdur. Katil tehlikesini önlemek için terhibî tedbirler almak zarureti vardır.

Yeri gelmişken yaralamalar üzerine de bir iki söz söyliyelim: Kanun vazıı, bir yaralanma vak'asında bıçağın kaç santimetre girdiğini, yaranın kaç günde şifa bulacağını pek lüzumsuz şekilde incelemektedir. Çünkü yaralama kasdi ve yaralama hareketi mevcud olduktan sonra bıçağın üç veya on üç santimetre girmesi, yaranın şu veya bu kadar müddette şifa bulması tamamen tesadüflere bağlıdır. Bu tesadüfleri mücrimin leh ve aleyhinde kıymetlendirmek doğru olamaz.

Velhasıl gerek katil gerk yaralama cürümlerinde memleketimizin şartlarına, zamanın icablarına daha uygun, umumî menfaati daha fazla güden bir ceza kanununa muhtacız.

Mezarlık demirlerini söküyormuş

Evvelki gece, Üsküdarda Selâmsız mezarlığı civarında devriye gezen zabıta memurları, meçhul bir şahsın mezarlığa aid demir parmaklıkları birer ikişer sökmekte olduğunu görmüşlerdir.

Bir müddet sonra memurlar tarafından yakalanan bu adamın o civarda oturan ve işsiz güçsüz takımından Mustafa adında biri olduğu anlaşılmıştır.

Şimdiye kadar bu tarzda ayni mezarlıktan mühim miktarda demir çaldığı tesbit edilen Mustafa hakkında takibata başlanmıştır.

Son Postanın edebi tefrikası: 49

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Onun beni çağırmak için Nezihe hanım tarafından gönderildiğini hemen anladım ve kalbim nelecanla çarpmağa başladı. Doğru keşfetmişim. Uşak yanıma geldi:

— Hanımefendi sizi çağırıyor, İstanbuldan yolcunuz gelmiş, dedi.

— Peki, şimdi geliyorum.

Koşmak istedim, Bülend kolumdan yakaladı, telâşımla alay etti:

— Acele edecek ne var öyle? Muhterem kayınvalideni beş dakika sonra görürsün.

— Bırak Bülend.

— Canım dur, nefes al. Bak korkudan titriyorsun.

Bir çocuk gibi telâş ettiğimden utandım.

— Haklkın var Bülend, kendime hâkim olamadım.

Adımlarımı ağırlaştırdım. Gerçek, Bülendin hakkı vardı, aklımı başıma toplamadan Şaziye hanımla karşılaşmak doğru olmazdı. Birdenbire kalbim ona karşı minnettarlıkla doldu.

— Ne iyi çocuksun sen Bülend. Sana ağabey diyeceğim geliyor.

— Münasib olur Neri. Filhakika benim sana karşı olan duygum pek bir kardeş duygusu değil amma...

Konuşurken gruptan ayrılmış, yalnızca bizim bağa giden yolda ilerlemiştik. Bülend devam etti:

— İlk zamanlarda sana karşı olan hislerim, herhangi bir erkeğin, hoşuna giden bir kadına karşı olan hislerinden başka değildi. Fakat şimdi seni tamamile anladım ve tanıdım, kocanın nikâhı altında bulundukça dünyada ondan başka hiçbir erkeğin senin için mevcud olmayacağını kendine prensip ittihaz ettiğini öğrendim ve sana karşı olan duygularımın üstüne kalın bir ümidsizlik perdesi indi.

Bunları sana söylemekten maksadım şudur: Her zaman ve herhangi bir vaziyette olursa olsun benim dostluğuma güvenebilirsin Neri.

— Teşekkür ederim Bülend.

Bağın kapısına varmıştık. Bir evvelki korku tekrar beni sar[illegible] Bülendin elini tuttum.

— Korkuyorum.

— Niçin? Neden korkuyor[illegible] Neri? Büyük annem ve b[illegible]n bu[illegible] dayız. Bizim yanımızda iken ki[illegible] se sana bir şey yapamaz.

— Biliyorum, gülünç bir [illegible] bu; fakat hesaba kitaba sığmay[illegible] Korkuyorum işte.

— Çocuksun... Gelgeç zade[illegible] asil bir aile olduğunu, senin ü[illegible]rinde herhangi bir tazyik yap[illegible] yacaklarını bilmiyor musun? H[illegible] di cesaretini topla, içeriye [illegible] yavrum. Artık eskiden olduğu [illegible] bi dünyada yapyalnız değil[illegible] Seni seven dostların var. O[illegible] gözleri her zaman senin üzerin[illegible] dir ve senin maddî ve manevî [illegible] hatını bozmağa yeltenecek h[illegible] hangi bir kimse, karşısında b[illegible] bulacaktır.

Yüksek ruhlu, asil çocuk! [illegible] sözlerile bana ne büyük bir ces[illegible] ret ve sükûnet verdiğini tahm[illegible] bile etmiyordu. Ona cevab ver[illegible] den, telörgülü tahta kapıyı it[illegible] koşa koşa içeriye girdim; fak[illegible] merdiven başında durdum. Kay[illegible] validemin beni delişmen bir va[illegible] yette görmesini istemiyordu[illegible] Saçımı elimle düzeltdim. Koş[illegible] ken yana kayan etekliğimi çev[illegible] dim, çantamdan çıkardığım pud[illegible] tüyünü yüzümde dolaştırarak y[illegible] zümü sermlettim ve ağır adımla salona girdim.

Kapıyı açtığım zaman iki [illegible] göz birden yüzümü dikildi. Nezi[illegible] hanımınkilerde endişe ile karış[illegible] bir şefkat vardı. Şaziye hanım gelince, beni tanımadığı muha[illegible] kaktı. Yüzünde: «Bu hanım ki[illegible] acaba?» diye soran bir mana se[illegible] dim. Onun bu hali beni teskin et[illegible] soğukkanlılığımı toplıyarak b[illegible] iki adım ilerledim.

— Bu kıyafetle karşınıza çıkt[illegible] ğım için affinizi dilerim efendi[illegible] fakat sizi daha fazla bekletme[illegible] istemedim.

(Arkası var)

ZİRAAT

Yenilikler:

Yeni bir ispirto nebatı bulundu

Yeni bir nebattan alkol istihsali için İtalyada yapılan tecrübeler muvaffakıyetle neticelenmiştir. Latince ismi Polymnia edulis olan bu nebat, hayvan yemi olarak kullanılabildiği gibi kendisinden yüksek miktarda alkol de elde edilmektedir.

Hektarına (on dekarına) 1480 kilo kadar mahsul veren bu nebatın bu miktar mahsulünden 90 kilo ispirto alınmaktadır.

Yosundan istifade

Yeni gelen mecmualarda okunduğuna göre Amerikada deniz yosunlarından dokuma sanayiinde istifade edilmeye başlanmıştır. Bunun için deniz yosunları evvelâ kurutulmakta ve ondan sonra da kimyevi bir muameleye tâbi tutulmak suretile dokunabilecek elyaf elde edilmektedir.

Yosundan elde edilen bu elyaf; gayet parlak olup yıkanabilmekte, boyanabilmekte ve mutad dokuma makinelerinde işlenebilmekedir. Bu bakımdan yosun, son senelerin mühim bir ham maddesini teşkil etmektedir.

Yosundan tababet için iyod istihsal edildiği gibi yeme karıştırılmak suretile hayvana da verilebilir. Son zamanlarda yosun Norveçte sabun yapmada da kullanılmaktadır.

Hindyağı nebatının faydaları

Tohumlarından hindyağı çıkarılan hindyağı nebatının son araştırmalara göre daha birçok faydalı tarafları tesbit edilmiştir. Bu nebatın sapları yüksek kalitede elyafa malik olup öz kısmı sellüloza işlenebilmekte ve bundan elde edilen sellülozun pamuktan daha fazla emme kabiliyetine malik olduğu görülmektedir.

Bundan başka bu nebatta bulunan zehirli bir maddenin çekirgeler üzerinde öldürücü bir tesir yaptığı da tesbit edildiğinden bu zehirli madde bugün muhtelif zararlı haşerelere karşı kullanılmaya başlanmıştır.

(Devamı 6 ncı sayfada)

Başka Memleketlerde Ziraat

Bulgar tütüncülüğü

Tütün istihsal ve ihracatının dünkü vaziyeti, bugünkü vaziyeti

Bulgaristan ziraatinde tütünün mevkii büyüktür. Bulgaristanda tütün ziraati; biz Türklerin Bulgaristanda bulunduğumuz zamandan başlar. Evvelleri yalnız «Türk tütünü» namı altında Balkanlardan ihraç edilen tütün bugün Türkiye, Bulgaristan ve Yunanistandan dış memleketlere gönderilmektedir.

Gerek memleketimiz ve gerek bu iki Balkan komşumuzun iklim ve toprak vaziyeti, yüksek vasıfta tütün yetiştirmeye elverişlidir.

Bu harbin başlamasından evvelki senelerde bu üç memleketin tütün istihsalâtı Avrupa tütün rekoltesinin nısfını ve cihan tütün istihsalâtının % 6 sını teşkil ediyordu. Yunanistan bu miktarın 40-60 bin ton ile şark tütününün % 40 ını, memleketimiz 37-50 bin ton ile % 33 ünü ve Bulgaristan 30-40 bin ton ile % 28 ini temin ediyordu. Bütün tütün ihracatı Yunanistanda takriben % 50 Türkiyede, % 32 ve Bulgaristanda % 30 nisbetinde idi.

Halen Bulgaristan elinde olan Garbî Trakya ve Cenubî Makedonya en iyi tütün yetiştiren mıntakalardır. Bu mıntakalardan şimdi Bulgaristanın istifade etmesi Bulgar tütüncülüğünü eski senelere göre bir misli artırmıştır.

Bulgaristanın umumî Harbden evvel 20 bin hektarı bulan tütün sahası harb sonrası senelerinde bunun üç misline kadar yükselmiş ise de Türkiye ve Yunanistanın rekabeti ve umumî iktısadî buhranlar sebebile tekrar aşağı yukarı eski saha miktarına düşmüş iken 1933 senesinden itibaren az çok muntazam bir yükselme göstermiştir.

Aşağıdaki cetvel, Bulgaristanın muhtelif senelerdeki tütüncülük vaziyetini göstermektedir:

Sene	Tütün sahası (hektar)	İstihsal edilen tütün (ton)
1933	27209	24456
1934	22368	21176
1935	34344	28149
1936	43013	42229
1937	38868	35378
1938	36069	17153
1939	42775	38400
1940	52715	50105

Bu miktarlarda ve bilhassa son iki senedeki miktarlarda, Bulgaristandaki tütün istihsalâtının büyük yükselış nisbeti görülmektedir.

Muhit, iklim ve toprak vaziyetlerine göre Bulgar tütün çeşidlerinin lezzet, koku ve yanma kabiliyetleri arasında epeyce farklar vardır.

Son senelerde ıstafa suretile iyi bir tütün çeşidi bulunmuş ve bugün mevcud tütün sahasının % 35 ine bu yeni tütün nevi ekilmiştir.

Hükûmet, yeni nevin memlekette yayılmasına ve bu suretle tütün kalitesinin yükseltilmesine çalışmakta ve bu maksadla yeni müteaddid tecrübe ve ıslah istasyonları kurmakta, yeni kurutma yerleri inşa etmekte, tütüncünün muhtaç olduğu malzeme ve elemanı temin etmektedir.

Bundan başka ziraat vekâleti beş senelik umumî ziraat plânı dahilinde tütün için de ayrı bir program yapmıştır. Bu plâna, Bulgaristana verilen yeni mıntakalar da dahildir. Bu plânda tütün nevilerinin ıslahı, tütünün hastalık ve haşereleri ile mücadele, tütün tohumunun sanayide [*] kullanılması, tütün işinin mümkün olduğu kadar makineleşmesi ve bütün bu işlerde uğraşacak bir enstitünün kurulması hususları vardır.

Bulgaristanın son senelerdeki tütün ihracatı ile bunun kıymeti hakkında

(Devamı 6 ncı sayfada)

[*] Tütün tohumunda vasati % 27-30 yağ vardır. Bu yağ, yemeklik olarak kullanıldığı gibi sanayide, sabun ve boyacılıkta da kullanılır.

Meyvacılık:

Meyva ağaçları ne zaman dikilmeli?

Ağçlar; umumiyetle yaprakların dökülmesinden yeni yaprakların çıkmasına kadar dikilebilirler. Fakat ağaç dikiminde bu umumî kaide ile beraber iklim ve toprak vaziyetinin de daima gözönünde bulundurulması şarttır. Çünkü muhtelif iklimlerde ağaç dikme işi; ilk veya sonbahara göre değiştiği gibi fidanın dikildiği zamanda toprağın da tavında oması yani ne çok kurak ve ne de çamur gibi çok sulu olmaması lâzımdır.

Hele memleketimiz gibi yazı çok kurak geçen yerlerde Teşrin aylarının sonlarında bile çok defa toprakta iyi bir tav bulunamaz.

Onun için birçok yerlerde ağaçları dikmek için toprağın en müsaid olduğu zaman Şubat - Mart aylarıdır. Çok su tutan ve dolayısile Şubat - Mart aylarına kadar iyi bir tava malik olamayan topraklara ağaçları daha erken dikmek icab eder.

Binaenaleyh ağaçları; memleketimizin iklimi mutedil olan mıntakalarında - toprak tavında olduğu takdirde - sonbaharda ve kışı şiddetli olan yerlerinde ilkbaharda dikmek muvafıktır.

Yalnız her iki mevsimde de ağaçların dikilmesini rüzgârlı, fırtınalı, yağışlı ve karlı günlere rastlatmamalıdır.

Müteakıb yazılarımızda muntazam bir seri halinde meyvacılık hakkında malûmat verilecektir.

YARALI EJDER

Yazan: Francis de Croisset: 38 *Tercüme eden: H. V.*

Japonyanın iç âlemi

Sonra, onun yüksek ricali, sonra daimiolar, samoraylar geliyordu. Bunlar, asıl asker sınıfı idi. Onlardan sonra, işçilerden, tacirlerden, ziraatçilerden mürekkeb olan halk geliyordu. Bunların kendi tiyatroları, kendi musikileri, kendilerine mahsus imtiyazları mevcuddu ve bu tabaka, kendisinden evvelki tabakanın imtiyazlarına müdahale edemezdi. En nihayet, ayak takımı geliyordu ki, sınıf harici olan bu adamlar hiç bir hakka sahib değillerdi ve hiç bir kanun onları himaye etmezdi.

Maamafih, nazırdan köylüye, daimiodan kanun harici insana kadar, bütün ruhları ayni gurur tarsin ediyordu. İmparator Maiji kırk asırlık an'aneleri yıkıp ta sınıfları ortadan kaldırdığı, köylülere toprak verdiği, daimioları vali, sarıları işçi ve kanun harici olanları hür insan haline getirdiği zaman, nihayet, bütün kadîm sistem yıkılıp ta Japonyayı enkazı altına gömmek tehlikesi gösterdiği zaman, mevcud kalan bir duygu vatanın bünyesini ve şarkın atisini kurtarmıştı. Japon ruhunun esası, işte bu duygudur: Namus, cesaret, feragat mefhumu, hülâsa, Japon gururu.

Bu binlerce yıllık an'aneler ve bu anî serbesti mütemadiyen zihinde tutulmazsa, bir seyyah, Japonyadan hiçbir şey anlamaz. Filhakika, turistlerin ekserisi, Japonyayı pek kavrayamazlar. Nice seyyahlar vardır ki, bu acayib adayı dolaştıkları zaman, mukaddes şehir olan Kyotonun modernleşmesine teessüf ederler ve romantik pitüresk manzaralara meftun oldukları için, kimonolar arasında bu kadar çok ceket pantalonlu insan, çekçek arabaları yerine bu kadar çok tramvay, ve kâğıd evler yerine bu kadar çok, büyük binalar görerek öfkelenirler. Fakat, asıl enteresan olan şey budur. Zira, görünüşe rağmen, bu manzarada, iki zıd cereyanın vücuduna ihtimal vermemek lâzımdır. Bu, ayni şehrin iki ayağıdır; onlara akseden manzara başka başkadır. Fakat su, ayni sudur. Bu palaslar bu amerikanvari ve avrupavari caddeler, bütün bunlar görünüşten ibarettir. Kadim Japonya onun arkasında, sapsağlam, muannid kahraman ve cazib, durmaktadır.

Lâkin İngiliz milleti müstesna, yeryüzünde hiçbir millet, âdetlerine, konforunun hususiyetlerine, değişmez yaşama tarzına fazla inadla bağlı kalmaz. İngilizler, bu âdetleri, beraberlerinde taşırlar. Bir Japon, Japonyadan başka yerde yaşayamaz, denilir, yanlıştır. Yaşar, fakat nerede yaşasa bedbahttır ve bir Japonun, ancak Japonyada ölmek istediği doğrudur.

On kişide bir kişinin Avrupalı kıyafetile gezdiği bu kalabalık arasında dolaşıyorum. Bu maskaralık beni aldatmıyor. Biliyorum ki evine dönünce, bir yabancının hemen hiç girmediği bu harimde bu iş adamı, bu maliyeci, bu fabrikacı kunduralarını çıkaracak, kostümünü atacak, yakalığını fırlatacak ve jestler sembolik olacaktır. O anda, red ve inkâr ettiği, bütün garbdır. Küçük hizmetçileri, orada, kapı eşiğine diz çökmüşlerdir; bağdaş oturan karısı, o gelince, yere kapanacaktır; akşam yemeği, lâke bir tepsi üstüne ihtimamla yerleştirilen ufacık fincan tabaklarında onu beklemektedir. İçinde rahata kavuştuğu kimonosunu çabucak giyer, koltukların ve sandalyaların rahatsızlığından sonra, hasırına uzanır, hariçten ithal edilen o berbad şarablardan sonra çayın, sakesini içer, barbarların menfur lisanından sonra kendi dilini konuşur, ve bilhassa, beyaz renkli bir adam kadar, bütün ruhile nefret ettiği o beyaz adamlar kadar kabiliyetli olduğunu isbat için inşa ettiği o koca binaların feci manzarasından sonra o kâğıd bölmelerinin, zarif paravanalarının, tertemiz, aydınlık, ufacık evinin zevkini tadar. Yarın, onların esvabını tekrar giyecektir, onları taklid arzusile değil, onları mağlûb etmek maksadile.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Yurdda karakış

Soğuk sıfırın altında 25 i geçiyor, Çankırıda 60 senedenberi böyle bir kış görülmedi

Biga (Hususî) — Geçen hafta savuluşup gittiğini sandığımız karakış bütün şiddetile gene geldi.

Ayın 20 sine rastlayan Salı günü akşamı birdenbire bastıran kar ve fırtına muhiti bastıran kış, gene her tarafı kasıp kavurmağa, ortalığı keskin ve yakıcı bir soğukla kamçılamağa başladı. Dört gündür kar yağmakta, kâh toz ve tipi halinde, kâh lâpa lâpa olarak mütemadiyen sinsi sinsi düşmektedir.

Karın fazlalığından gene posta münakalâtı kesilmiş bir yerden bir yere gidilemez olmuş, herkes olduğu yerde kalmıştır. Kırılan yumurtaların sarıları -ufak birer lâstik top gibi- düşmekte, kaplarda olduğu gibi buz tutan sular -sobanın yanında saatlerce kaldığ halde- erimemekte, köylüeler şehre inememekte, mayalı ekmekler -ortası donduruma- pastaya dönmektedir.

Soğuk, sıfırın altında 20-25 tir. Bazı yerlerde kar, bir metreyi bulmuştur.

Fırsattan istifadeyi bilen oduncular, stok odunlarını çarşıya çıkarmakta, kilosunu üç kuruşa kadar satmaktadır. Dondurmacılar, kuyulara kar gömüyorlar.

Unnab ağacından yapılan kızaklarla meraklılar geceleri Duba alanı yokuşunda kaymakta ve bu suretle kış eğlencelerine devam etmektedir.

Mardinde

Mardin (Hususî) — Bir aydan beri başlamış olan şiddetli kar kısa fasılalarla devam etmektedir. Bütün sokaklar yağan fazla kardan geçilmez olmuştur. Odun ve kömür fiatları yükselmiş ve yandıra kıtlığı baş göstermiştir. Fazla kar yüzünden Diyarbakır treni işlememekte ve postalar cenub demiryolu ile yapılmaktadır.

Çankırıda

Çankırı (Hususî) — Bu yıl Çankırıda görülmemiş bir kış hüküm sürmektedir. İki aydanberi yağan kar erimeden donmuş ve üçüncü defa yağanlar üzerine birikmiş, vilâyet çevresinde bazı bölgelerde karın kalınlığı bir metreyi geçmiştir. Bu yüzden sık sık Kastamonu - Çankırı arasındaki yolun Ilgaz dağından geçişi münasebetile kar bu yolu kapanmaktadır.

Çok yaşlı kimseler bu çeşid kış 60 sene evvel bir defa daha olduğunu gördüklerini söylemektedirler.

Kışın bu hali karşısında halkın yegâne sıkıntısı ve mahrumiyeti mahrukat yokluğundan doğmaktadır. Köylerle şehir arasındaki yolların karla kapanması şehre kâfi miktarda odun gelmesine mani olmaktadır. Gelen odunlar ise çok fazlaya satılmaktadır.

Kömür derdi daha çok mühimdir. Ağustosta vilâyet namına sipariş edilen 500 ton kömürden şimdiye kadar ancak yarısı gelmiştir.

Geliboluda

Gelibolu (Hususî) — Hafta içinde havaların tekrar kara çevirmesi ve çokça kar yağması yüzünden köylerle kasabanın alâkası kesilmiştir. Kar deniz postalarını da geciktirmektedir. Gelibolular 8 gün denberi gazete okumamıştır. Yaşlılar Balkan Harbindenberi böyle bir kış görülmediğini söylemektedir.

Gediz ve Bakırçay yükseliyor

İzmir (Hususî) — Gediz ve Bakırçay yükselmektedir. Yağmurların devam edişi ve Manisa mıntakasında yağan karların erimeğe başlaması, ekilmiş arazinin su baskını tehlikesi karşısında kalmasına sebebiyet vermektedir.

Evvelki gün Manisa mıntakasında da fazlaca kar yağmış, İzmirde de hava yağışlı geçmiştir.

İzmirde

Kahve, şeker ve diğer maddeleri saklayan 5 kişi yakalandı

İzmir (Hususî) — Fevzipaşa bulvarında bakkal Osman oğlu Mehmed, dükkânında pirinç, bulgur, fasulye ve makarna mevcud olduğu halde müşterilerine satmadığından, adliyeye verilmiştir.

Keçecilerde Vatan otelinde misafir bulunan Buldanlı A. oğlu Osman Pamuk ve Ahmed oğlu Mehmed Topun İzmir halkının ihtiyacı için verilen bir miktar çekirdek kahveyi satın alarak Buldana götürmek üzere oldukları haber alınmış ve otelden ayrıldıkları sırada eşyaları arasında araştırma yapılmıştır. 154,5 kilo kahve bulunmuş ve bunları tahmis Ahmed oğlu Şevki ile Mehmed, Hasan ve Mustafadan aldıkları tesbit edilmiş, bütün suçlular yakalanmış, adliyeye verilmişlerdir.

Tirede Ahmed oğlu Ahmed Evcilin Atatürk caddesindeki dükkânında yapılan araştırmada beyanname harici 29 kilo keme şeker bulunmuş, suçlu hakkında takibata başlanmıştır.

Manisada bir adam miras yüzünden karısını öldürdü

Manisa, (Hususî) — Şehrimiz civarındaki Saraçlar çiftliğinde bir cinayet olmuştur. Çiftliğin mal sahibi Süreyya kadının bağdaki kulübesinde oturan Aziz ismindeki ortakçı kayınbiraderinin çok miras almak istemesi yüzünden karısı Fatma ile kavgaya tutuşmuş, bir aralık gözü dönerek tabancası ile Fatmayı öldürmüştü. Bu sırada tabancanın namlusundan kazaen çıkan ikinci bir kurşun Azizi kanlar içinde yere sermiştir. Aziz de biraz sonra ölmüştür.

TİYATRO

(Baş tarafı 3/1 de)

Ne kimseye iyilik eden ne de iyilik bekliyen, kendi kabuğuna çekilmiş bir adam, kapısının önüne çöpleri bırakırken, rüzgârla kapısı kapandığı için gecelik kıyafetile, apartımanın sahanlığında kalmıştır. Kıyamet.. bu ne terbiyesizlik «!» gören kaçıyor. Çilingir çağırması için 2 liret teklif ettiği küçük kızı, çirkin arzular için kandırmağa çalıştığı iddiası.. kendisini sevmiyen, komşuların, borç vermediği bir arkadaşın şehadetile, polis, karakol mahkeme nihayet 30 ay hapis.. istinaf mahkemesinden ümidi var, kimsenin yüzüne bakamadığı için zavallı, sokak sokak dolaşmakta.. iğfal edilmiş bir kız kendini dereye atarken kurtarmak gibi bir hâdise ile karşı karşıya geliş.. kızın ifadesine göre, suçlu delikanlı istinaf mahkemesi reisinin oğlu.. fırsat, bunu söyliyerek belki kendi davasında da müzaheret görebilir. Kızı himaye ediyor.

Fakat, istinaf reisinin oğlu, küçük bir mekteb talebesi.. demek delikanlı yalan söylemiş. Son olarak geleceği randevuda yakalamalı.. Gelir mi hiç? Bir mektub, bir özür.. kız, adamın evinde.. bu iyi yürekli adama minnet duyuyor. Kadınların minnetleri umumiyetle sevgiye kalb olur. Gecelik kıyafetile apartıman sahanlığında, küçük kızı kandırmıya çalıştığını yeminli şahid olarak iddia edenler, etraflarında pervane.. yaptıklarına nadimdirler... mahkemeye de seksen sekiz imzalı bir istida dayamışlar. Netice: Kız gebe değildir. kendisi öyle zannetmiş zavallı zaiflikten.. evleniyorlar...

Nasıl oynandı?

San'atkârlar çok yavaş, adetâ birini uyandırmaktan korkuyorlarmış gibi konuşuşları bir tarafa bırakılırsa, eserin vazı sahne edilişinde ve oynanışında mühim kusurlar bulmak müşkül.. İ. Galibin eseri sahneye koyarken azamî itina ve titizliği gösterdiği anlaşılıyor. Perde ve meydandaki fener ona ihanet ettiler amma, bu masum ihanetleri bağışlamalı...

Mahmud, baş rolde, bazan güldürdü, bazan düşündürdü, bu tezadlar arasında bir haylı da yoruldu. Fakat daha iyi olabilir. İlk akşamki traklardan kurtulmalı...

Samiye, gene güzel, fakat çok yavaş konuşuyor. Rolünü iyice giymişti.

Mahkeme reisi rolünde Zihni Rona azamî derecede kötü.. bu taklide, sun'iliğe ne lüzum var? Galiba da «— Susunuz diyorum size» den başka da bir şey konuşmadı.

Kâni müddeiumumî rolünde tahammül edilmez bir tipti. Genç san'atkâr bana kızmazsa, çok soğuk diyeceğim. Rolünü lüzumundan fazla karikatürize etmişti. Refik Kemale hayran oldum. O ne güzel makyaj, o ne güzel mimik ve jestlerdi. Şaziye, Hâdi, Neş'et, Muazzez, Sami; bilhassa Nevin Seval; rollerini muvaffakiyetle oynadılar. Piyes, biraz pişerse; şüphesiz daha cazib; olacaktır; kanaatindeyim.

Nusret Safa Coşkun

«Son Posta» nın tefrikası: 209

KOCA YUSUF

Hindli ile güreş günü

— O da; senin gibi ustasına mı yenilmiş?...

— Yoo... Yalnız ona değil... Aliçoya da...

— Bu pehlivan kim oluyor?

— Yirmi altı sene Türkiye başpehlivanlığını üstünde tutan birisi...

— Yirmi altı sene mi? Nasıl olur? Kaç yaşına kadar güreşmiş bu...

— Elli altı yaşına kadar...

— Nereli idi bu?...

— O da bizim memleketli...

— Senin onunla güreşin var mı?

— Var...

— Seni yenemedi demek...

— Ben, başpehlivan sırasına gelmiştim. O, elli altı yaşında idi. Kırkpınarda altı saat güreşimiz var bu ihtiyarla be!..

— Altı saat güreş!... Sonra?.

— Sonrası; hepten berabere ayrıldık be!...

İngiliz muharriri; Koca Yusufun Aliço hakkında söylediklerine hayret etmişti: Demek; Koca Yusuf gibi bir pehlivan elli altı yaşındaki bir adamı altı saat güreştikleri halde mağlûb dememişti.

Muharrir merakla sordu:

— Pehlivan, bu adam sağ mı?

— Allah rahmet eylesin... Öldü.

— Nasıl bir adamdı?

— Benim bir buçuğum gibi, fakat daha çetin...

— Alafranga güreşi nasıl buldunuz?

— Te!.. Hepten maskaralık be!

— Neden böyle buluyorsunuz?

— Allah, insana ayakları neden verdi be? Hiç ayaksız boğuşma olur mu be?

— Şimdiye kadar Paris, Belçika ve Londrada güreştiğin pehlivanları nasıl buldun?..

— Hepsi, kaba soğan be!.. Hüsmen ağanın öküzü gibi ilikleri boşalmış bu kızanların be!. Hiç zora gelmezler be!...

— Hindli ile ne yapacaksın?

— Baka bey!...Ben de Kezibenin tenceresine benziyen surat var mı be? Ne alıp ne yırtıyor be!...

— Tencere ve sahan yırtmağı bırak... Sihirbazlıkla uyutuyor insanı görmedin mi?

— Tehey!... Bolca uyur öyle giderim güreşe be!.. dedi.

İngiliz muharriri, Yusufun her biri birer vecize olan beyanatına hayran kalmıştı. Gazetesinde Türk pehlivanile neler konuştu ise hepsini aynen neşretti.

İngiliz efkârı umumiyesi, Koca Yusufun Hindli hakkındaki beyanatını enteresan bulmuştu.

Hindli daha Avrupada hiçbir pehlivanla güreşmediği için mühimce dedikodu mevzuu oluyordu.

Yusuf; bermutad Kanadalı ile idmanlarını yapıyordu.

Günden güne üste koyan Kanadalı Koca Yusufa ağır basmağa başlamıştı. Şaka değil, Kinson haftalardanberi her türlü suüstimalden kendini korunağa başlamıştı.

Eğer; Yusufun oyunları galib gelmese Kanadalı neler yapmayacaktı?

(Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Libyada mihvercilerin ileri hareketleri devam ediyor

İngiliz, Alman ve İtalyan tebliğleri

Kahire 5 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumi karargâhının Perşembe tebliği:

Dün bütün cephelerimizde seyyar kollarımız ve keşif müfrezelerimiz faaliyet göstermişlerdir. Hava kuvvetlerimize mensub av tayyareleri ileri kıt'alarımız üzerinde devamlı taarruz uçuşları yapmış - lar ve bomba tayyarelerimiz de müteaddid arabaları tahrib ederek düşman kollarile muvaffakiyetli sa vaşlara tutuşmuşlardır.

Alman tebliği

Berlin 5 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Afrika şimalinde ric'at halinde bulunan düşman kuvvetleri Derne ilerisinde doğuya doğru takib e - dilmiştir. Savaş tayyareleri Tobruk batısında İngiliz kuvvetlerini da - ğıtmışlar ve düşmanın ric'at yollarını bombalamışlardır.

Şimdiye kadar gelen raporlar, 3500 esir, 370 zırhlı araba, 192 topun zapt veya tahrib olunduğunu bildirmektedir.

Alman denizaltıları Sollum açığında, muhribler tarafından himaye edilen bir düşman kafilesine taarruz etmişler ve top ateşlerile kafiledeki muhtelif birliklere tam isabetler kaydetmişlerdir. Bir düşman muhribinin battığı muhtemeldir.

Malta adasında, av tayyarelerinin himayesindeki Alman savaş tayyareleri ağır ve çok ağır çapta bombalarla Valetta limanına taarruz etmişlerdir.

İtalyan tebliği

Roma 5 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 614 nu - maralı tebliği:

Mihver kuvvetleri Derneyi geçtikten sonra düşmanı doğuya doğru takibe devam etmektedir. Si - renaik'de yapılan muharebeler esnasında 3500 esir alınmış, 370 hücum arabası ve 31 Sonkânuna kadar 192 top zaptedilmiş veya tahrib olunmuştur.

İngiliz tayyareleri dün Paler - mo civarına bombalar atmışlar ve hareket halinde bir katara isabet ettirmişlerdir. Katar müstahdem - lerinden dördü ölmüştür.

Tatbik mevkiine giren millî korunma kanununun esasları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

darlık veyahud fiatlarda yükseklik doğuracak derecede mahsus ellerde toplamak.

Her hangi bir maddenin ticarî taamül haricinde muhtelif eller - den geçirilmesi suretile fiatın yükseltilmesini istihdaf veya intaç eden zincirleme muameleleri yapmak.

Ticarî muamele aykırı olarak diğer bir malın da satın alınmasını mecburî kılmak suretile satışta bulunmak veya malı satışa bu şartta arzetmek, fiatları yükseltmek maksadile propaganda yapmak.

Zer'iyat

Kanunun 38 inci maddesine göre hükûmet lüzum gördüğü mıntakalarda zer'iyatın çeşidlerini tayin ve tesbit edebileceğigibi herhangi bir mahsulün ekimini de menede - bilir.

100 milyon lira

Kanunun derpiş ettiği işletmelerin icab ettireceği tediyeler için hükûmet emrine hazinece 100 milyon lira kadar bir sermaye temin olunabilir.

Cezalar

Bu kanun hükümlerine riayet etmiyenler 10 bin liraya kadar para cezasına çarptırılacaklar ve hapise mahkûm edileceklerdir.

Ücretli iş mükelleflyetine riayet etmiyenler alacakları günlük ücretin 5 mislinden 25 misline kadar hafif para cezasına mahkûm edilirler, Tekerrürü halinde iki misli para cezasile birlikte 15 günden iki aya kadar hapis cezasına mahkûm edilirler.

Stoklar hakkındaki kararlara riayet etmiyenler 1000 lira para cezasile birlikte bir seneden 3 seneye kadar hapsedilirler.

Mal biriktirme memnuiyetine riayet etmiyenler de ağır para cezasına mahkûm edilir.

Kahirede Nahas Paşa lehine nümayişler yapıldı

Kahire 5 (A.A.) — Kral Faruk Vefd partisi reisi Nahas Paşayı yeni kabineyi teşkile memur et - miştir.

Nahas Paşa bundan evvel de başvekil olmuş, 1932 de kral Fuadın ölümünden sonra İngiltere - Mısır anlaşması müzakerelerini yapmıştır.

Mısır siyasî mahfelleri, yeni seçimlerin yapılabilmesi için meclisin feshini muhtemel telâkki et - mektedirler.

Kahire 5 (A.A.) — Royter:

Bu sabah Kahire sokaklarında Vefd partisi lideri Nahas Paşa lehinde bir nümayiş yapılmış ve «Yaşasın Nahas Paşa sesleri yükselmiştir.

Mumaileyh yeni kabineyi teşkil için istişarelerine devam etmektedir.

Amerikadaki 8 Fransız gemisi müsadere edildi

Vaşington 5 (A.A.) — Bahriye komisyonu, Birleşik Amerika li - manlarında muattal bulunan top - yekûn 43.000 tonilâtoyu mütecaviz 8 Fransız gemisini müsadere etmiştir. Bu gemilerde Amerikan muhafızları bulunmakta idi.

Rusya Çine mühimmat veriyor

Nankin 5 (A.A.) — Domei a - jansı, iyi bir kaynaktan haber alıyor:

Sovyetler Birliğinin Çungking elçisi, mal mübadelesi için Çan - Kay - Çek hükûmetile bir anlaşma imzalamıştır.

Rusya, Çine mühimmat ve kamyon verecek, Çin memleketin batı şimal bölgesinden çıkarılan maden cevherlerinden Rusyaya satış yapacaktır.

Bir İngiliz denizaltısı batt

Londra 5 (A.A.) — Amıralliğ makamı Triumph denizaltısının geciktiğini ve bu geminin kaybolmuş sayılması lâzım geleceğini bildirmektedir.

Rusyada kömür, benzin sarfiyatı ve iaşe maddelerinin istihlâki azaltılıyor

Moskova, 5 (A.A.) — Sovyet hükûmeti, komünist partisinin merkez organı Pravda gazetesi vasıtasile her vatandaşa, her teşekküle kömür; benzin; elektrik sarfiyatını ve alelûmum iaşesini azaltmak emrini vermiştir.

Gazetenin başmakalesinde her hususta sıkı bir tasarruf yapılması lüzumu belirtilmekte, fakat zarurî maddeler için muayyen bir miktar tesbit edilmediği söylenmektedir.

Rasa hane yeni yer sarsıntıları kaydetti

İstanbul 5 (A.A.) — Bu sabah saat 3 ü 16 dakika 39 saniye geçe merkez üssü İstanbuldan 540 kilometre mesafede bulunan şiddetlice bir yer sarsıntısı kaydedilmiştir. Bundan evvel ayni merkezden gelen biri saat biri 21 dakika geçe ve diğeri de saat 4 dü 19 dakika geçe iki hafif sarsıntı daha olmuştur.

Akhisar 5 (A.A.) — Bu gece saat 1 ile 6.30 arasında burada iki hafif. üçüncüsü şiddetli üç yer sarsıntısı olmuştur. Birkaç evde ehemmiyetsiz hasar vardır. İnsan kayıbı yoktur.

"Ofi,, ye göre

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

olduğu zaman Rostov'un zaptının bir gün meselesi olması çok muh - temeldir.

Rusların Kafkasyayı müdafaa i - çin ellerinde bulundurdukları kuvvetlerin ehemmiyeti göz önünde tutulacak olursa; cenub kesiminin; gelecek günlerde, doğu seferinde kat'î bir rol oynamak zarurretinde bulunduğu anlaşılır.

General Mihailoviç Sırbistanda 200 bin kişilik kuvvet toplamış

Yunanistanda kalan Yeni Zelandalı bir müfreze Sırb kuvvetlerine iltihak etmiş

Nevyork 5 (A.A.) — Britanova ajansından:

Bu harbin en fevkalâde hâdi - selerinden biri, Yunanistana gön - derilen İngiliz sefer heyeti için - deki Yeni Zelândalı müfrezeler - den biri tarafından meydana geti - rilmiştir. Bu müfreze, İngiliz kuvvetlerinin Yunanistanı tahliye etti ği sırada orada kalmış ve dağlarda gizlenmiştir. Lizbondan gelen inanılır haberlere göre, Yeni Ze - lândalılar Yugoslavyada General Mikailovitch kuvvetlerine iltihaka karar vermişler ve geceleri hare - kete geçerek Yunanlı kılavuzların yardımile nihayet Sırb generali ile birleşmeğe muvaffak olmuşlardır.

Kış mevsimi, General Mikhai - lovitch kuvvetlerinin hareketlerinin muvakkaten kesilmesine sebeb olmuşsa da mumaleyhin, şimdi Çetnik birlikleri de dahil olmak üzere 200,000 kişilik bir kuvveti bulunması itibarile ilkbaharda ken dinden bahsettireceği tahmin edi - liyor.

İtalyanların yeni silâhı

Bern 5 (A.A.) — Tribune de Geneve gazetesi, Roma muhabirinin verdiği şu haberi neşrediyor:

Mihver kıt'alarının son günlerde Libyada kazandıkları şaşılacak muvaffakiyetlerin çok gizli tutulan bir silâh sayesinde elde edildiği şimdi açıkça anlaşılıyor. Bu silâh, iri çapta toplarla mücehhez bir İtalyan hafif savaş tankıdır. Bu tank, çöl harbine bilhassa müsaid görülmüştür. Bu yeni tank, teker - lekler üzerine oturtulmuş bir çelik kaleden ziyade süratle yer değiş - tirebilen bir topa kıyas edilebilir.

Kaput bezlerinin tip ve vasıfları

Ankara 4 (Hususi) — Kaput bezlerinin tip ve vasıfları hakkın - daki nizamnamenin bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu nizamnameye bir madde ilâvesine dair nizamname Heyeti Vekilece tasdik edilmiştir. Bu değişikliğe göre bezlerin imal ve ıslahında kullanılan apre miktarı bez sikletinin yüzde onunu tecavüz edemiyecek, azamî rutubet yüzde sekiz olacaktır. Bilûmum top uzunlukları 36 metre ve bir top azamî 3 parçadan ibaret olacaktır.

Karar 15 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Alman tebliği

Berlin 5 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Doğu cephesinde Sovyet kuvvetlerinin yaptığı müteaddid hücumlar düşmana ağır zayiat verdirilerek püskürtülmüştür. Kıt'alarımızın karşılık taarruzları bazı mahallî muvaffakiyetlerle başarılmıştır. Orta kesimde bir düşman birliği sarılmış ve tahrib olunmuştur. Alman hava teşkilleri düşman topluluklarına, yürüyüş halindeki kollara ve hava üslerine muvaffakiyetli taarruzlar yapmışlardır.

Denizlide kışın tesirleri azaldı

Denizli (Hususî) — Çocuk Esirgeme Kurumunca fakir ve dul kadınlarla yetimlere mahrukat ve erzak dağıtılacaktır. Bu suretle kışın bunlar üzerindeki tesiri biraz tahfif edilmiş olacaktır.

Soğuklar Denizlide çok şiddetli olmuştur. Şehir içinde bir çocuk donmuş, ateşsizlikten donmak üzere bulunan bir aile doktorun nü - dahalesile kurtulmuştur.

Belediye çeki ile odun satma usulünü kaldırdığından bol odun kömür gelmektedir. Mahrukat sıkıntısı kalmamıştır.

Alman denizaltıları 6 Amerikan vapuru daha batırdılar

Berlin 5 (A.A.) — D. N. B. a - jansı, Alman denizaltı gemilerinin Birleşik Amerikanın doğu sahilinde yeniden topyekûn 47,000 toni - lâtoluk 6 vapuru batırdıklarını ve bunlardan birinin demir cevheri yüklü 15,000 tonluk bir gemi olduğunu haber vermektedir.

Vaşington 5 (A.A.) — Bahriye nazırlığı bildiriyor:

«Sangil» yük gemisi, dün Amerika sahilleri açığında yeni İskoçya ile Florida arasında torpillenmiş ve batırılmıştır. Gemi, yemiş yüklü idi.

Vaşington 5 (A.A.) — Bir düşman denizaltısı Neshes petrol ge - misini batırmıştır. 5400 tonilâtoluk olan bu gemi, 5 pusluk 4 topla ve 3 pusluk 2 topla mücehhez bulunuyordu.

Singapura karşı top ateşi dört misli arttırıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

şamı saat 18 de şiddetli bir bora esnasında başlandığı Japon ajansının verdiği bir haberden anlaşılmaktadır.

Top ateşi bir misli arttı

Tokyo 5 (A.A.) — Fecir vaktindenberi Singapura karşı yapılan topçu ateşi şiddetini dört misli artırmıştır. Kranj batarya mevzileri, düşman ateş açmağa muvaffak olamadan tahrib edilmiştir. Ay ışığında, topçu ve hava kuvvetleri tarafından Singapurun bombardımanı bütün gece devam etmiştir. Seddin cenubundaki bir orman tutuşturulmuştur. Etraf ufuk alevlerin parıltısile aydınlanmıştır. Saletar harb limanı da ateşler içindedir.

Japon tebliğleri

Tokyo 5 (A.A.) — Umumî karargâhın tebliği:

Japon askerî tayyarelerinden mürekkeb büyük teşkiller, Singapuru 3 Şubatta günü müteaddid defalar bombalamışlardır. King Dok civarındaki liman tesisleri ağır hasara uğramıştır. Büyük bir yangın çıkmıştır.

Japon tayyareleri, limanda bir düşman kafilesini gafil avlamışlardır. Büyük bir gemi tutuşturulmuş, orta büyüklükte 3 gemi ve daha küçük diğer gemiler bombalanmıştır.

Bu hareketler neticesinde hiç bir Japon tayyaresi noksan değildir.

Batırılan gemiler ve düşürülen tayyareler

Tokyo 5 (A.A.) — Umumî karargâhın tebliği:

Japon deniz tayyareleri teşkilleri, 3 Şubatta Surabaya deniz üssüne ve Cava adasındaki Malang hava üssüne toplu bir halde hücum etmişlerdir. Japon tayyareleri, hava savaşlarında ve yerde 85 düşman tayyaresini düşürmüş ve tahrib etmişlerdir. Bu tayyarelerden 6 sının tahribi haberi teyid edilmemiştir.

3 Japon tayyaresi kayıbdır.

Cava denizinde yapılan keşif hareketleri esnasında Japon tayyareleri, 3 gün zarfında 6000, 2000 ve 3000 tonluk 3 gemi batırmışlardır.

Birmanyada bir şehir işgal edildi

Changhai, 5 (A.A.) — Birmanyada Japon kıt'aları, Salı günü Moulmein'in 30 kilometre şimalinde Salvon nehrinin doğu sahilinde kâin Paan şehrini işgal etmişlerdir.

Japonlar Singapura asker mi çıkardılar

Londra 5 (A.A.) — Japonların Singapura asker çıkarma teşebbüsünde bulundukları hakkındaki haberlere aid olarak, şimdiye kadar bu hususta hiç bir malûmat gelmediği salâhiyetli mahfellerden öğrenilmiştir.

Mareşal Göring Romadan ayrıldı

Roma 5 (A.A.) — Mareşal Göring Almanyaya dönmek üzere Romadan ayrılmıştır. Mussolini bizzat gara gelmiş ve mareşale veda etmiştir

SİYASET ÂLEMİNDE

Köşe kapmaca oyununa benziyen Libya muharebelerinde anlaşılmıyan bir nokta

Çöl muharebesi yeni bir safhaya girdi.

İngilizler Bingaziden sonra Derneyi de bırakarak, bu şehrin hemen şarkından cenuba doğru uzanan geniş bir hat üzerinde yerleştiler ve son kanadlarile kendilerini yakından takib eden Alma - İtalyan kuvvetlerine karşı çetin bir savaşa giriştiler.

Askeri mütahassıslar bu, cümlelerle basit olarak ifade edilen umumi durumu bırakarak yeni savaşların İngilizlere müsaid bir şekilde neticelenmesi halinde Alman - İtalyan kuvvetlerinin tehlikeye girebileceklerini söylüyorlar.

İngilizler de bu fikirdedirler, hattâ bir İngiliz gazetesi Alman - İtalyan kuvvetlerinin bu derece atılganlık göstermeleri sayesinde İngiliz komutanının düşmanını tamamen imha edebilmek için aylardanberi aramakta olduğu fırsatı ele geçirebileceğini söyleyecek derecede ileri gitmiştir. Fakat ya bu tahminler hakikate uygun çıkmaz da Dernenin şarkından cenuba doğru uzanan hat üzerinde başladığını öğrendiğimiz son savaş dahi Alman ve İtalyan kuvvetlerine müsaid bir netice alacak olursa ne olacak? Askeri mütahassısların bu ihtimal üzerinde mütalea yürütmüş olduklarını henüz işitmedik.

Dünya yüzüne yayılan harb cephelerinin haritaları arasında bize en aşina geleni şüphe yok ki, şimali Afrikayı gösterenidir. Gözlerimizi kapayınca Trablus hududundan Derneye kadar bir sıçrayışta atlayabilmenin ne büyük bir gayret, hazırlık, nefes sarfına tevakkuf etmiş olabileceğini kolaylıkla kestirebiliyoruz. Fakat ayni zamanda Derneden Mısır hududuna, oradan da Süveyş kanalının kenarlarına kadar ne büyük bir mesafe ve ne aşılmaz çöl bulunduğunu da görebiliyoruz. Bunun içindir ki, yeni savaşın da Alman ve İtalyan kuvvetlerine müsaid tecelliler göstermesi halinde dahi İngilizlerin son kozlarını değil, sondan evvelki kozlarını dahi oynamış sayılamıyacaklarını düşünüyoruz. Yalnız mütemadi gidip gelmelerle bir köşe kapmaca oyununa pek benzeyen bu Afrika harbinde bir türlü anlayamadığımız, izahına muvaffak olamadığımız bir nokta bulunduğunu itiraf edelim:

İki küsur ay evvel İngiliz ordusu Rus müttefikine aşırma bir yardım yapmak, ayni zamanda da Tunus hududuna dayanarak hem Afrika, hem de Fransa, İspanya işlerini esaslı surette halletmek amacı ile ileri atıldıkları zaman İngiliz basını İngilterenin Yakın şarkta 750 bin kişilik muazzam bir ordusu bulunduğunu söylemişti. Bu teleraf haberi bize kadar getirmişti, biz de yazmıştık.

Halbuki muhterem İngiliz Başvekili Avam Kamarasında söylediği son nutukta İngiliz ordusunun Afrikada hasımlarına cüz'i üstün olarak ancak 40, 45 bin kişilik bir kuvvet ile dövüştüğünü söylemiştir İngilizlerin ölü, yaralı ve esir olarak verdikleri zayiatın tutarı 18-20 bin kadardır. Düşmandan alınan esir 30 binden fazladır. Ona verdirilen zayiat ise bu rakamdan aşağıdır.

Sayıyı telgraf mı yanlış getirdi, biz mi ters anladık, bilmiyoruz. Fakat sayed ortada bir hata yok ise.

Bir buçuk yıldanberi sürüp giden bu Afrika savaşları iki taraftan ancak kırkar, ellişer bin kişi ile yapılmış, bu bakımdan da orta çağların mübareze meydanına yalnız seçme beş on muharibi çıkararak geriden onları seyre dalan ordularına benzemiş demektir.

Afrikada piyade, hattâ topçu yardımcı kuvvet haline düşmüştür. Savaşı tank ve tayyare yapıyor. Bu düşünce ile ileri atılarak rakamların az çok izahı kabil olabileceği düşünülebilir, ümit edelim. Bununla beraber İngilterenin Afrikada olduğu gibi Asyada da fazla kuvvet kullanmadığı anlaşıldığına göre Yakınşarkta 750 bin kişilik bir kuvvetin toplanmış olduğu hakkında gene İngiliz basınında ortaya atılmış olan rakamın anlaşılması mümkün değildir.

★★

Amerikanın harb tahsisatı 39 milyar dolara çıktı

Vaşington 5 (A.A.) — Âyân meclisi bahriye için 26 milyar 495 milyon dolarlık tahsisatı kabul etmiştir.

Bu suretle bu içtima devresinin ilk ayında harb için kabul edilen tahsisat yekûnu 39 milyar dolara çıkmış oluyor.

Çinliler bir şehri geri aldılar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

mesafede, Çinliler Poklo şehrini Varon yolu yeniden ele geçirmişlerdir.

Poyang gölüne akan Çang nehrinin batı kıyısında, Çinliler, bir stratejik noktayı zaptetmişlerdir. Ayni nehrin doğu kıyısında da demiryoluna bağlı bir şehri ele geçirmişlerdir.

Nankin hükûmeti kuvvetlerine mensub 500 asker, kaçarak mareşal Çan-Kay-Şek kuvvetlerine iltihak etmişlerdir.

Amerikan tebliği

Vaşington, 5 (A.A.) — Harbiye nezaretinin tebliği.

Filipinler: Son 24 saat içinde Bataan muharebesinde nisbî bir sükûnet hâsıl olmuştur. Muharebe nisbeten ikinci derecede sayılan keşif faaliyetine inhisar etmiştir.

Bugün TAKSİM Sinemasında
2 şaheserden mürekkeb müstesna ve fevkalâde bir program:
Madam La Zonga
Baş Rolde
LUPE VALEZ
Göz kamaştırıcı bir zenginlikte olan bu filmde 6 yeni dans göreceksiniz.
Yaşayan Mumya
Baş Rollerde:
DİCK FORAN ile Wallance Ford
(FRANKEŞTEİN) den daha kuvvetli ve daha müheyyiç bir film. Tüyler ürpertici sahneler... Yürüyen ölü

Vâkı olan umumî istek üzerine
SES SİNEMASI
Bütün bir hayat olan... ve umumî heyecan uyandıran emsalsiz
BİR DOKTOR'un ROMANI
Fransızca sözlü filmini BİR HAFTA DAHA GÖSTERECEKTİR
Baş Rollerde: CAMİLLA HORN - MARİA ANDERGAST
Saat 8.30 da şarkın en mükemmel orkestrası
İBRAHİM ÖZGÜR
ve ATEŞ BÖCEKLERİ'nin CAZ ve TANGO KONSERİ
HAMİŞ: Konser Başlayınca gişeler kapanacaktır. Tel: 49369

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

NEVRALJİ, KIRIKLIK VE BÜTÜN AĞRILARINIZI DERHAL KESER.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde Pullu katuları ısrarla isteyiniz.

Askerlik işleri

338 doğumlular muayeneye çağrılıyor

1 — 338 doğumluların ilk ve son yoklamasına başlanmıştır.

2 — 337 doğumlular ile birlikte muameleye tâbi tutulup da ertesi seneye terkedilenler de 338 doğumlular ile birlikte muamele yaptıracaklardır.

3 — Yoklamaya gelecek mükellefleri nüfus cüzdanları, polisten müsaddak ikamet senetleri ve 4 kıt'a fotoğrafları ile birlikte aşağıda gösteriler tarihlerde şubeye müracaatları.

4 — Müddeti muayyenesi içinde yoklamaya gelmiyenler hakkında askerlik kanununun ceza maddesi tatbik edilecektir.

Fatih merkez nahiyesi ile Kumkapı mahallâtı:

Tarih	Gün
5/2/942	Perşembe
6/2/942	Cuma
9/2/942	Pazartesi
10/2/942	Salı
11/2/942	Çarşamba
12/2/942	Perşembe

Fener nahiyesi ile Aksaray mahallâtı:

13/2/942	Cuma
16/2/942	Pazartesi
17/2/942	Salı
18/2/942	Çarşamba
19/2/942	Perşembe
20/2/942	Cuma

Talebe tecilleri

23/2/942	Pazartesi
24/2/942	Salı
25/2/942	Çarşamba
26/2/942	Perşembe
27/2/942	Cuma

Bulgar tütüncülüğü

(Baş tarafı 4/1 de)

bir fikir verilmek üzere de aşağıdaki cetvel konulmuştur:

Sene	İhracat 1000 kilogram	İhracat Milyon leva
1935	24800	1384,1
1936	20011	1263,3
1937	22098	1609,7
1938	33533	2363,9
1939	34761	2486,4

Bu seneler zarfında beher kilo tütünün vasati kıymeti 56,98 levadan başlamakta ve tedricen yükselerek 1939 senesinde 71,50 levayı bulmaktadır.

Bu cetvelde muhtelif senelerin ihracat vaziyetleri arasında farklar varsa da son senelerde daimi bir artışın mevcudiyeti de görülmektedir. Almanya ile Bulgaristan arasında aktolunan ticaret muahedesi tütüne her iki tarafı memnun edici bir fiat tesbit etmiştir.

Almanya, Bulgarisan tütün rekoltesinin beşte dördünü (40_45 milyon kilo) satın almakta, bundan başka İtalya, Macaristan, Çekoslovakya da Bulgaristandan tütün almaktadır.

1939 senesinde Bulgaristanın dış memleketlere yolladığı tütün mıktarı bütün ihracatının % 41,5 unu teşkil etmiştir.

Yenilikler

(Baş tarafı 4/1 de)

Yağ istihsal edildikten sonra geri kalan ve albomenoidli maddelerce zengin olan küsbesi kıymetli bir gübredir ve elde edilen yağ yalnız tababette değil, ayni zamanda petrol ile karıştırılarak tayyare motörlerini yağlamada da kullanılmaktadır.

Satılık eczane iskeleti:

İyi bir halde bir eczane iskeleti maa teferrüat satılıktır. Arzu edenler Cağaloğlu eczanesi mes'ul müdürü A. Berkmana müracaat edebilirler.

Adapazarı İcra Memurluğundan:

Sapancanın İstiklâl caddesinde 12 numaralı evde mukim iken kaybolan Salih Niyaziye

Sapancadan İsmail Şemsettine olan ilâmlı 830 lira 70 kuruş ve ayrıca masraf borcunuzdan dolayı haczedilen Adapazarı tapu idaresinin Ağustos 929 tarih ve 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 numaraların da namınızda kayıdlı 7 parça gayri menkuldeki muayyen hissenizin 4_Mart_942 tarihine rastlıyan Çarşamba günü saat 14_15 de Sapancada hükûmet konağı binasında açık artırma ile paraya çevrilmesine karar verilmiş olduğundan muayyen mahal ve saatte satışın yapılacağı tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. 942/578

Üsküdar Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Makbule: İstanbul Küçükpazar Kantarcı S. 7 No. da mukim

Kocanız Ömer tarafından aleyhinize ikame olunan sulh teşebbüsü davasından dolayı namınıza çıkarılan ve yukarıda yazılı adresinize gönderilen davetiye ve istida suretinin ikametgâhınızın meçhuliyeti hasebile bilâtebliğ iade edilmiş ve size 15 gün müddetle ilânen tebligat icrasına ve mahkemenin 26/2/942 tarihine müsadif Perşembe günü saat ona talikine mahkemece karar verilmiş olduğundan mezkûr gün ve saatte mahkemede hazır bulunmanız ve bulunmadığınız takdirde H. U. M. Kanununun 398 inci maddesinin tatbik edileceği ilânen tebliğ olunur. 942/132

DOĞAN

SİGORTA ANONİM ŞİRKETİ

Çalışmalarına başladı.

Sermayesi 500.000 Lira

İstanbul - Bahçekapı, Taşhan Üçüncü Kat.

Kısa Telgraf adresi: DOĞANTAŞ - İSTANBUL

İkramiye Adedi	İkramiye Mikdarı Lira	İkramiye Tutarı Lira
1	20.000	20.000
2	10.000	20.000
4	5.000	20.000
40	2.000	80.000
40	1.000	40.000
80	500	40.000
400	100	40.000
400	50	20.000
4000	10	40.000
80000	2	160.000
84967	Yekûn	480.000

Yüz biletbe 21,24 bilet kazanacak Tam bilet 2, Yarım bilet 1 liradır.

Şirketi Hayriyeden:

HİSSEDARLAR UMUMİ HEY'ETİNİN TOPLANTISI

Hissedarlar umumi heyeti 1942 yılı Martının yedinci Cumartesi günü saat (10) onda şirketin Galata'da Fermeneciler'de kâin merkezi idaresinde sureti âdiyede içtimaa davet olunur. İşbu toplantıya Elli ve daha ziyade hisse sahibi olan hissedarlar iştirak ederler ve rey sahibi olurlar.

RUZNAMEİ MÜZAKERAT:

1 — 1941 senesi hesabatı hakkında İdare Meclisi ve mürakib raporlarının okunması ve mezkûr hesabların tasdiki ile İdare Meclisinin ibrası.

2 — Müddetleri biten azaların yerlerine aza seçilmesi.

3 — Nizamnamei dahilinin ahiren tadil edilen 30 uncu maddesi mucibince İdare Meclisi huzur ücretinin tayini miktarı.

4 — Müddetleri biten mürakiblerin yerlerine mürakib seçilmesi ve ücretlerinin tayini.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Cihad Baban

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Ankara şehrinde yapılacak olan Ankara şehri lâğım tesisatına aid imalât ve inşaat ve teferrüatının muhammen keşif bedeli vahidi fiat esası üzerinden 7101303 lira 37 kuruştur.

2 — Eksiltme 16/3/942 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saat 15 te Ankarada su işleri reisliği binası içinde toplanan su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktı.

3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi, muakvele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, umumi su işleri fenni şartnamesile hususi ve fenni şartnameleri ve projeleri 50 lira mukabilinde su işleri reisliğinden alınabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için istekilerin 226789 lira 10 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az üç gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafıa Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar su işleri reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (421_568)

TİCARET VEKÂLETİ İÇ TİCARET UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Türkiyede yangın ve nakliyat, sigorta işlerile meşgul olmak üzere kanuni hükümler dairesinde tescil edilerek bugün faaliyet halinde bulunan Nordoyçe Sigorta Şirketinin Türkiye umumi vekili bu kerre müracaatla Şirketin İzmir Acenteliğini ifa eden Edoardo Alioti'nin vazifesine 31/12/941 tarihinde nihayet verildiğini bildirmiştir. Bu Acente ile alâkası olanların İstanbul'da Yeni Postane Caddesinde Vitali Hanında Şirketin Türkiye Umumi Vekilliğine ve icabında Ticaret Vekâletine müracaat etmeleri ilân olunur.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (9590) lira olan cem'an 64000 adet eğe, kazma, kürek, fayrap küreği, çekiç ve varyoz sapları (23.2.1942) Pazartesi günü saat (15,30) on beş buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (719) lira (25) kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını ayni gün saat (14,30) on dört otuza kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

(1098)

İstanbul Belediyesi İlânları

Karaağaç müessesatı paçahanesi için yerine vaz'edilmek şartile yaptırılacak bir aded buhar kazanı ve teferrüatı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 4278 lira ve ilk teminatı 320 lira 85 kuruştur. Keşif ve şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 9/2/942 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ve 941 yılına aid ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (733)

"Zevcim Gözlerine İnanamıyor,,

"10 YAŞ DAHA GENÇ GÖRÜNDÜĞÜMÜ SÖYLİYOR,,

Bayan WAĞNER, Montreuil, (Seine,) bunu ve sebebini şöyle anlatıyor:

Bayan Wağner'in "Biocel,, li yeni cild unsurunu kullanmazdan evvelki fotoğrafı

Bayan Wağner'in birkaç hafta zarfındaki şayanı hayret değişikliği gösteren fotoğrafı

Zevcim "bu cildden bir harikadır,, diyor. Ancak, iki ay kadar evvel aynada ve gözlerimle ağzımın etrafında çizgiler ve buruşuklukların vardı. Hakikaten yaşlı görünüyordum. Bugün ise, bütün çizgilerim silindi ve arkadaşlarım, bir genç kızın cildi gibi saf ve yumuşak olan cildime takdir nazarlarile bakıyorlar. Onlara, benim yaptığım gibi, cild unsuru olan "Biocel,, li Tokalon kremini kullanmalarını tavsiye ettim. Evvelâ onların birçoğu bana gülmüşlerdi. Fakat daha sonra bizzat tecrübe ettiklerinde, gördükleri şayanı hayret, semeresinden cidden benim kadar memnun kaldılar. Cild gıdası olan pembe renkteki Tokalon kremini her akşam yatmazdan evvel kullanmız. Terkibinde Viyana Üniversitesi Profesörlerinden biri tarafından keşif ve tıpkı cildimizin tabii besleyici unsurlarına benzeyen ve genç hayvanların cildinden istihraç edilen, gençliğin kıymetli cevheri olan "Biocel,, vardır. Gündüzleri de beyaz renkteki Tokalon kremini kullanmız. Bu sâyede cildiniz beyaz, yumuşak, ve bütün siyah noktalardan ve açılmış mesamattan kurtulmuş bir hal kesbeder. Tokalon kremlerinde müsmir ve şayanı memnuniyet neticeler teminatlıdır. Aksi takdirde paranız iade olunur.